

SZAKPOLITIKAI FÜZETEK

DR. MOLNÁR CSABA

E-Magyarország Program

A DIGITÁLIS RENDSZERVÁLTÁS MEGTEREMTÉSÉÉRT

Új Köztársaságért
Alapítvány

TARTALOM

Előszó.....	3
Bevezető.....	4
A DK digitális stratégiája.....	5
I. HELYZETELEMZÉS – EURÓPA ÉS MAGYARORSZÁG HELYE A DIGITÁLIS VILÁGBAN.....	7
1. Digitális Európa – Európa leszakadóban a digitális versenyben.....	7
2. Nemzetközi kitekintés.....	10
2.1. Észtország – az EU szilícium völgye.....	10
2.1.2. Az e-Észtország program.....	11
2.2. Svédország digitális nagyhatalommá válása.....	13
2.3. Az Egyesült Királyság felzárkózási kísérletei.....	14
3. Magyarország a digitális térképen európai összehasonlításban.....	15
3.1. Magyarország számokban.....	15
3.1.1. A jelenlegi magyar szabályozási környezet.....	18
II. A DK E-MAGYARORSZÁG PROGRAMJA.....	20
4. A Digitális stratégiánk alapja.....	20
4.1. A DK digitális programja – horizontális politika.....	21
A. Digitális otthon.....	21
1. Az internet hozzáféréshez való alapjog megteremtése.....	21
2. Szélessávú internet hozzáférés.....	22
3. Minimum internet szolgáltatás minden háztartásban.....	22
4. Az internethasználat adóztatásának tilalma.....	23
5. Takarékos otthon – okos mérők (smart metering).....	23
6. Mobil barangolási díjak eltörlése.....	24
B. Digitális tudás.....	24
7. Szociális számítógép program, számítógépet az iskolapadba.....	24
8. A digitális írástudatlanság felszámolása.....	24
9. SeniorNet kezdeményezés.....	25
10. E-kultúra.....	25
11. Magyar Technológiai Intézet, Simonyi Károly-program.....	26
C. Digitális település.....	26
12. E-város, e-falu.....	26
13. Nyilvános internet-terminálok.....	27
14. E-közlekedés.....	28
15. „Digiváros”, „digifalu” kísérleti projekt.....	29
D. Digitális gazdaság.....	29
16. Távmunka program.....	29
17. A magyar vállalkozások internetes jelenlétének erősítése.....	29

Kiadja az Új Köztársaságért Alapítvány

Felelős kiadó: Kolber István

18. Az elektronikus fizetés elterjesztése, a készpénzes fizetés megszüntetése, az e-kereskedelem elősegítése, online fogyasztóvédelem	30
19. Inkubációs program az innovatív magyar kkv-nak	30
20. Digitális közmunka	31
E. Digitális közszolgáltatások – hatékony, olcsó állam	31
21. E-kártya, e-aláírás	32
22. Egyablakos e-ügyintézés, adatvédelmi garanciák	32
23. E-Magyarország platform	33
24. E-Demokrácia: e-szavazás, e-népszavazás, e-konzultáció	34
25. E-egészségügy	34
26. E-közbeszerzés	35
27. Digitális operatív program	35
28. A digitális átállásért felelős struktúra a kormányzaton belül	33
MELLÉKLETEK	36
1. sz. melléklet Digitális Európa – összekapcsoltság és humán tőke az EU tagállamaiban	36
2. sz. melléklet Digitális Európa – lefedettség, internethasználat	37
3. sz. melléklet Digitális Európa – digitális gazdaság	38
4. sz. melléklet Digitális Európa – digitális közszolgáltatások	39
5. sz. melléklet Az Európai Bizottság 16 pontos akcióterve a Digitális Egységes Piac létrehozására	40
I. pillér A digitális termékek és szolgáltatások elérhetőbbé tétele az európai fogyasztók és vállalkozók számára	40
II. pillér A digitális hálózatok és szolgáltatások prosperálásához szükséges körülmények és egyenlő versenyfeltételek megteremtése	40
III. pillér Az európai digitális gazdaság növekedési potenciáljának maximalizálása	41

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

Az elmúlt időszakban az Új Köztársaságért Alapítvány (<http://ujkoztarsasagert.hu/>) fő feladata a Demokratikus Koalíció (DK) programalkotásában történő részvétel volt. Az Alapítvány szakpolitikai kabinetjeire támaszkodva született meg a Sokak Magyarországa címet viselő programjavaslat, amelyet a DK Elnöksége, majd azt követően a Kongresszusa is elfogadott mint vitaanyagot. (A programjavaslat elérhető: <http://ujkoztarsasagert.hu/wp-content/uploads/sokakmagyarorszaga.pdf>) Terveink szerint a párt programjának véglegesítése – széleskörű egyeztetést követően – várhatóan a 2018-as választások előtt történik meg. Az Új Köztársaságért Alapítvány kabinetjei a részletesebb szakpolitikai elképzelések kidolgozásán munkálkodnak. Ezek megismertetése érdekében indítjuk útjára a Szakpolitikai Füzetek kiadványsorozatot, amelyben olyan műhelytanulmányokat jelentetünk meg, amelyeket sem az Alapítvány Kuratóriuma, sem pedig a DK Elnöksége nem vitatott meg, melyek kizárólag a kabinetek elképzeléseit tükrözik.

Rendhagyó módon a jelenlegi kiadvány azonban egy olyan szakpolitikai javaslatot tartalmaz, amelyet Molnár Csaba a DK ügyvezető alelnöke, EP képviselője előterjesztésében a DK Elnöksége nem csupán megtárgyalt és elfogadott, de a javaslatok esszenciája a Sokak Magyarországa programjavaslatba is bekerült. Természetesen az energetikával kapcsolatos javaslatainkon is tovább dolgozunk, ezért bármilyen észrevételt örömmel és tisztelettel várunk a program@ujkoztarsasagert.hu e-mail címre.

2016. november 15.

Kolber István
elnök
Új Köztársaságért Alapítvány

BEVEZETŐ

Az elmúlt évtizedekben a digitális világ inkább párhuzamosan létezett mindennapjainkkal. Legtöbbünk kedvtelésből, időtöltésként használta a számítógépet, az e-könyvtárat, de azért ott volt a fiókban az "írógép". A számítástechnikát külön tantárgyként oktatták. Az elmúlt években ez gyökeresen megváltozott. A digitális megoldások mindennapjaink részeivé váltak, ott vannak a zsebünkben, megkönnyítik a közlekedést, gazdaságosabbá teszik a fűtést, dolgozunk velük, új munkahelyeket hoznak létre. Ha viszont nincsenek, vagy nem megfelelően használjuk őket, végérvényesen lemaradunk. Csak azok az államok lehetnek sikeresek ma, akik felismerik mindezt és minden megtesznek azért, hogy a technológiai forradalom nyertesei és ne veszesei közé tartozzanak.

A jelen szakpolitikai anyag ambíciója, hogy Magyarország és magyar emberek a nyertesek közé tartozzanak. Nem elég az, hogy több monitort, egeret, laptopot nyomjunk az iskolások kezébe. Olyan mélyreható digitális forradalomra van szükség, amely hozzájárul a magyar munkaerő, a magyar gazdaság versenyképességének növeléséhez, a magyar állampolgárok életminőségének javulásához. A jelen program nem kínál kevesebbet, minthogy teljesen felforgassa az állóvizet. Digitális rendszerváltást hirdetünk, amely Magyarország sikerének záloga lesz a következő években!

Molnár Csaba

ügyvezető alelnök, EP képviselő
Demokratikus Koalíció

A DK DIGITÁLIS STRATÉGIÁJA

Európa s benne Magyarország lemaradása az infokommunikációs szolgáltatások és technológiák terén napjainkban szembeűnőbb, mint valaha. A világ vezető infokommunikációs eszközgyártói (Samsung, Apple), a mindennapjainkat meghatározó internetes szolgáltatást nyújtó vállalatok (Facebook, Google, Amazon, Twitter) többségükben tengeren túliak vagy ázsiai központtal rendelkeznek. Európa s benne Magyarország számára az egyetlen esély a megújulásra, a gazdaság fellendítésére, új munkahelyek teremtésére a digitális átállás, a minőségi oktatás, a versenyképes tudás, a kutatás-fejlesztés. Ha meg akarjuk őrizni Európa és Magyarország versenyképességét, ha a magyar polgároknak egyenlő esélyeket akarunk biztosítani a globális versenyben, ahhoz digitális hátrányunk ledolgozására, hazánk digitális felzárkóztatására van szükség.

A digitális eszközök és szolgáltatások a gazdaság, a társadalom és a magánélet minden színterén jelen vannak, legyen szó kommunikációról, oktatásról, szórakozásról, egészségügyről, energetikáról, környezetvédelemlről, közeledésről vagy biztonságról. Az infokommunikációs eszközök meghatározzák mindennapjainkat, életminőségünket, a gazdaság minden ágazatában megjelennek, befolyásolják a termelést, a szolgáltatások minőségét, versenyképességét, az állam működésének hatékonyságát. Nem véletlen, hogy számos ország a válság éveiben is a digitális infrastruktúra fejlesztésére fordított jelentős állami forrásokat a recesszió gazdasági hatásainak mérséklése érdekében. A 2008-as gazdasági és pénzügyi depressziót követően az infokommunikációs szektor volt az egyetlen az iparágak között, amely a válság ellenére is komoly fejlődést tudott felmutatni.

A Demokratikus Koalíció szerint a 21. században azok az államok lesznek sikeresek, amelyek felismerik a digitális technológia terjesztésének fontosságát az élet minden területén. Magyarországnak digitális lemaradását nemcsak ledolgoznia kell, hanem először régiós, majd európai szinten is példaként kell elöljárnia a többi uniós tagállam előtt a digitális átállás terén. A jelen szakpolitikai javaslatokat érdemesnek tartjuk arra, hogy végrehajtásukkal ne csak ledolgozzuk Magyarország digitális lemaradását. Véleményünk szerint jelen javaslatok hazánk digitális nagyhatalommá válását vázolják fel.

Az e-Magyarország programban javasolt szakpolitikák célja Magyarország teljes digitális átállásának elősegítése, a háztartások, a vállalkozások, illetve az állami szféra digitális stratégiájának kidolgozása. A DK ambíciója, hogy a program végrehajtásának eredményeként Magyarország követendő minta legyen a többi uniós tagállam, valamint a feltörekvő államok számára is.

A DK e-Magyarország programja nem csupán egy különálló szakpolitikai stratégia, hanem a kormányzás minden területét meghatározó, horizontális stratégia szerepét kívánja betölteni. Mivel a digitális technológia ma már az élet minden területét meghatározza, az e-Magyarország programban foglalt ambiciózus célkitűzések csak úgy teremthetők meg, ha a program minden szakpolitikai területet átfog, a háztartások, a vállalkozások és az állam működését gyökeresen átalakítja, modernizálja, a 21. század igényeihez igazítja.

A digitális társadalom és gazdaság fejlettségét sokszor csupán az internethasználat, a széles sáv lefedettség mérőszámaival azonosítják. A DK digitális stratégiája ezzel szemben

jóval több: felismeri, hogy a digitális átállás a gazdaságfejlődés, a munkahelyteremtés, a szolgáltató, állampolgár-barát állam megteremtésének alapfeltétele. A digitális átalakulás lehetővé teszi az esélyek dinamikus bővülését, a munkalehetőségek kiszélesedését, az élet-hosszig tartó tanulást, valamint az esélyegyenlőség megteremtését. A vállalkozások számára lebontja az idő és tér állította korlátokat, költséghatékony, versenyképes szolgáltatások nyújtását teszi lehetővé határainkon kívül is. Az állam számára pedig megteremti annak lehetőségét, hogy a közszolgáltatásokat hatékonyan, átlátható módon, gyorsan, az egyablakos kormányablak módszerével nyújtsa az állampolgároknak. Digitális programunk az Európai Bizottság által nemrég közzétett Digitális Egységes Piac megteremtéséről szóló stratégiára épül, amely alapként szolgál a jövőben a magyar emberek és Magyarország digitális fejlődéséhez. Programunk kialakításához fontos sorra venni az európai uniós folyamatokat, a legjobb nemzetközi példákat valamint a jelenlegi magyarországi helyzetet.

I. HELYZETELEMZÉS – EURÓPA ÉS MAGYARORSZÁG HELYE A DIGITÁLIS VILÁGBAN

1. DIGITÁLIS EURÓPA – EURÓPA LESZAKADÓBAN A DIGITÁLIS VERSENYBEN

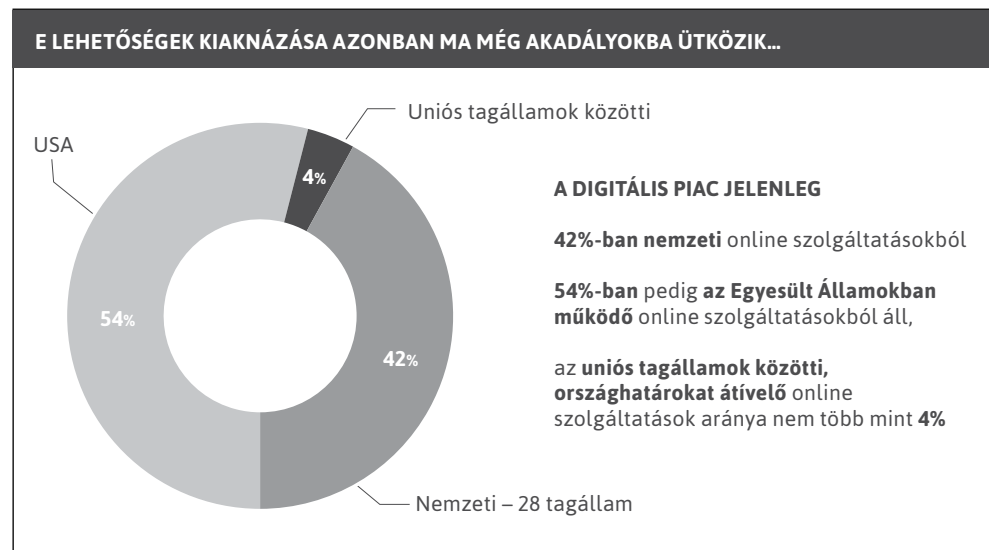
2009 és 2014 között a széttöredezett digitális piacnak köszönhetően 0,4%-kal csökkent az infokommunikációs (IKT) termékek piaca Európában, míg az USA-ban 5%-kal, Ázsiában pedig 6%-kal nőtt a gazdasági- és pénzügyi válság ellenére. Ez azzal is szoros összefüggésben van, hogy a válság éveiben a kutatási és fejlesztési költségek meredek esésnek indultak Európában. Európa innovációs lemaradása a szabadalmak számával fejezhető ki legjobban: 2012-ben Japánban 1200, az USA-ban 350, a 28 tagú EU-ban csak 30, míg Magyarországon kevesebb, mint négy szabadalom jutott egy millió emberre. A 2020-as vállalás, amely szerint 2020-ra három százalékra nőjön a kutatás és fejlesztés (K+F) aránya a GDP-n belül, egyre távolabb kerül: 2015-ben az uniós tagállamok átlagosan 2%-ot költenek K+F-re, míg az USA idén 2,8%-ot, Japán pedig még többet, 3,25%-ot fordít ilyen célra. Magyarország 2014-ben a GDP-je csupán 1,41%-át költötte kutatásra és fejlesztésre. Annak ellenére, hogy Európa az IKT termékek iránti globális kereslet 21%-át adja, az európai digitális technológiával foglalkozó cégek a globális termeléséhez csupán 17%-ákkal járulnak hozzá.

Az Európai Bizottság elemzései szerint az amerikai internetes óriások tudtak a legjobban alkalmazkodni az európai nyelvi- és kulturális sokszínűséghez. A Google, a Facebook, az Amazon és az eBay oldalait minden uniós tagállamból látogatják, sőt az amerikai óriások zsebelik be a teljes internetes forgalom több mint 40 százalékát. Európának digitális forradalomra van szüksége: ha a világviszonylatban vezető európai ipar mögé megfelelő digitális hátteret teremtünk, az Európai Unió visszaszerezheti digitális vezető szerepét az Egyesült Államoktól, Japántól, Dél-Koreától és a többi dél-kelet ázsiai digitális hatalomtól.

Európa digitális leszakadásának megállítására az Európai Bizottság 2015. május 6-án mutatta be az EU új, digitális egységes piaci stratégiáját (Digital Single Market Strategy). Az EU digitális egységes piacának megteremtése a 2014-2019 közötti, a luxembourgi Jean-Claude Juncker által vezetett Európai Bizottság tíz prioritásának egyike, amelyet a tagállami joganyagok közelítésével képzelnek el. A digitális piac kialakítására az EU-szerte megnövekedett online aktivitás dinamikus növekedése miatt (315 millió európai használja naponta az internetet), az internet által biztosított potenciális lehetőségek kihasználása, új munkahelyek és a gazdasági növekedés beindítása érdekében van szükség. A digitális egységes piac létrehozásának célja, hogy lebontsa a szabályozási akadályokat, és a 28 nemzeti piacból egységes piac épüljön ki. A digitális falak lebontásával bármely uniós vállalkozás akadály nélkül férhetne hozzá az 500 milliós piachoz, az európai fogyasztók pedig a termékek és szolgáltatások jobb és nagyobb minőségű választékához juthatnának hozzá.

A teljes mértékben megvalósult digitális egységes piac az Európai Bizottság számításai szerint évente 415 milliárd euróval járulna hozzá gazdaságunkhoz és akár 3,8 millió munkahelyet teremtene. Ezek alapján a digitális egységes piac 8,3 milliárd euróval (249 milliárd forint, az éves magyar GDP 0,8%-a) járulna hozzá a magyar gazdaság teljesítményéhez és akár 70 ezer új munkahelyet jelentene.

A digitális egységes piac kialakítását célzó stratégia három pillérré épül: (1) az internetes termékek és szolgáltatások elérhetőbbé tétele az európai fogyasztók és vállalkozások számára; (2) a digitális hálózatok és szolgáltatások növekedéséhez szükséges megfelelő körülmények és egyenlő versenyfeltételek megteremtése; (3) az európai digitális gazdaság növekedési potenciáljának maximalizálása. A digitális egységes piaci stratégia a fenti három pillérré építve 16 intézkedést határoz meg, amelyeket a Bizottság tervei szerint 2016 végéig valósít meg (ld. 5. sz. melléklet).

Az internetes akadályok miatt az európai fogyasztók nem férnek hozzá bizonyos termékekhez vagy szolgáltatásokhoz. A Bizottság felmérései szerint az európai fogyasztóknak csak 15 százalékuk vásárol másik uniós tagállamból online, míg saját országában 44%-uk tette ugyanezt. Az EU fogyasztói a Bizottság számításai alapján évi 11,7 milliárd eurót takaríthatnának meg azzal, ha online vásárlásaik alkalmával az uniós termékek és szolgáltatások teljes választéka a rendelkezésükre állna. A Bizottság szerint jelentős előnyei lennének, ha fellendülne az EU-n belül a határon átnyúló online kereskedelem. A digitális stratégiához készített hatástanulmány szerint például egy átlagos internetező 16-szor több termékhez férhetne hozzá, ha a külföldi kereskedők kínálata is elérhető lenne a saját országában.

A Bizottság komoly problémának tartja az indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozást ('geo-blocking'): például egyes honlapok, vagy videó szolgáltatások az eltérő szerzői jogi szabályozások miatt nem érhetőek el bizonyos tagállamokban, vagy egyes honlapok esetében a fogyasztót ugyanazon vállalat helyi honlapjára irányítják más árakkal, illetve más termékkínálattal. A Bizottság a területi alapú korlátozások megszüntetésére tesz javaslatot 2016 első felében, amely az európai piac széttagozottságát jelentősen csökkentheti.

Az internetes és az induló vállalkozások nem tudnak teljes mértékben profitálni az online növekedési lehetőségekből: csak 7 százalékuk folytat értékesítést másik tagállamban. A másik uniós országban kereskedni kívánó kis online vállalkozásoknak a célország nemzeti szabályozásának való megfelelés miatt mintegy 9000 euró többletköltséggel kell számolniuk. A Bizottság hatástanulmánya alapján, ha az e-kereskedelemre minden EU-tagállamban ugyanazok a szabályok vonatkoznának, a vállalkozások 57%-a más uniós országokban is

végezne online értékesítést, illetve növelné ezen eladásainak volumenét. A Bizottság szerint a tagállamonként eltérő áfa-rendelkezések is komoly terhet jelentenek az európai vállalkozásoknak. A másik uniós országban kereskedni kívánó kis online vállalkozások a szállítási célországok nemzeti áfa-szabályozásának való megfelelés miatt évente tagállamonként legalább 5000 euró költséggel kénytelenek számolni.

A Bizottság számításai szerint jelenleg az adatok 20%-át, míg 2020-ra 40%-át fogják digitális felhőben tárolni. Ha az EU 100 legnagyobb gyártó cége óriási méretű felhőben tárolt adathalmazokat használna, 425 milliárd eurót lehetne megspórolni. Bizottsági hatástanulmányok becslései szerint ezen adathalmazok elemzése révén 2020-ig 1,9%-kal lenne fokozható az EU gazdasági növekedési rátája, ami 206 milliárd eurós GDP-növekedésnek felel meg.

A Bizottság támogatja a digitális közszolgáltatások erősítését a tagállamokban, mivel véleménye szerint az e-kormányzati szolgáltatásokat célzó uniós stratégia révén évente mintegy 10 milliárd euró lenne megtakarítható. Az uniós tagállamok többsége komoly elmaradásban van a digitális közszolgáltatások terén: a tagállami hatóságok csupán az esetek 48%-ban szerzik be saját maguk a már rendelkezésre álló igazolásokat, hivatalos dokumentumokat más hivataloktól, az esetek többi részében az állampolgárnak kell ezt személyesen újra elintéznie, utána járnia. A digitális közszolgáltatások hatékonyságának növelése érdekében a Bizottság „Csak egyszer” („Once only”) kísérleti projektet indít, amely ösztönözné a tagállami hatóságokat arra, hogy a már rendelkezésre álló hivatalos dokumentumokat saját maguk, kérés nélkül szerezzék be más tagállami szervektől az adatvédelem alapelveit szem előtt tartva. A számítások szerint ezzel 2017-re évente 5 milliárd euró spórolható meg a tagállami közigazgatások részére.

A Bizottság tervei szerint a közbeszerzéseket is digitális alapokra kellene helyezni. Jelenleg a közbeszerzések az EU GDP-jének 19%-át képviselik. Az európai e-közbeszerzéssel, az átláthatóság, illetve az adminisztratív költségek csökkentésével évente akár 50 milliárd euró lenne megtakarítható. A 2014-ben elfogadott közbeszerzési csomag 2018 októberéig tervezi az e-közbeszerzésre való teljes átállást a tagállamokban.

A digitális stratégia harmadik pillére a jövő technológiai, például a gyors vezeték nélküli internet, a felhő- és adatalapú szolgáltatások elterjedését ösztönzi Európában. A nagy sebességű széles sávú szolgáltatások lassan terjednek Európában: az internet-előfizetéseknek csak 22,5%-a gyors (30 Mbps feletti). Európában jelentős késedelmet szenvedett a legújabb technológia (4G) kiépítése azért, mert nem állt rendelkezésre a megfelelő hálózati spektrum (az európaiaknak 59%-a rendelkezik 4G-hozzáféréssel, ugyanez az érték vidéken csupán 15%). A Bizottság szerint a frekvenciahasználat reformja révén idővel csökkenthetők a mobilszolgáltatások árai, és növelhető a termelékenység (a becslések szerint 5 éves távlatban 0,11–0,16%-os GDP-növekedés várható EU-szinten ezen a területen). A Bizottság a digitális piac javaslatcsomagjában is kiáll a barangolási díjak 2015-ös eltörlése mellett, valamint az internet semlegesség megteremtéséért is síkra száll.

Ez az új infrastruktúra lenne az alapja az ipari termelés IKT-alapú átalakításának, amit a például a jelenlegi német kormány az elkövetkező évek egyik legnagyobb feladatának tekint. A német kormány által készített „Ipar 4.0” név alatt futó terv (ami a negyedik, immáron digitális ipari forradalomra utal) adatalapú, önmagukat szabályozó közlekedési-, energia-, és logisztikai-hálózatokkal számol, de az ezekhez szükséges beruházások olyan jelentősek, hogy szinte kizárólag európai léptékben érdemes foglalkozni velük.

A digitális infrastruktúra fejlesztésére a következő évben 21,4 milliárd eurót szánnak az Európai Strukturális és Befektetési Alapokból (ESI Alapok). Az uniós költségvetésben előirányzott támogatásokhoz kiegészítő jelleggel járulnak hozzá a Juncker-tervként elhi-

resült 315 milliárd eurós stratégiai befektetési alap erőforrásai, amelyből magas kockázatú digitális fejlesztéseket hajthatnak végre a tagállamok.

Az infrastruktúra fejlesztése mellett a legnagyobb problémát a képzett szakemberek hiánya jelenti. A Bizottság szerint az EU lakosságának csaknem fele (47%) nem rendelkezik megfelelő digitális készségekkel, pedig hamarosan a munkahelyek 90%-a esetében követelmény lesz valamilyen szintű digitális jártasság. 2020-ra európai szinten 825 ezer betöltetlen programozó-állás lesz, minden évben 4%-kal növekszik a digitálisan képzett munkaerő iránti kereslet. Az IT-képességek fejlesztése érdekében a közelmúltban több európai ország drasztikusan átalakította az oktatási rendszerét. A finnek például 2017-től elsősorban a tíz-ujjas gépirást tanítják az általános iskolában, a brit oktatási rendszerben kötelező elemmé teszik a kódolás tanítását és számos országban ösztönzi az állam a diákok kiscsoportos önképzőkörét.

A Bizottság a Digitális Egységes Piac programjától az európai IKT szektor felvirágzását várja: ma a világ tíz legnagyobb online platformjából (kereső motorok, közösségi oldalak, okos telefonos alkalmazások, ár összehasonlító oldalak, mint a Google, Facebook, Twitter, Viber, Whatsapp, WeChat, eBay, Alibaba stb.) nyolc amerikai, kettő kínai. A digitális falak ledöntésével, az IKT szektor növekedési feltételeinek megteremtésével nem reménytelen Európa felzárkózása a világ digitális élvonalához.

A Bizottság digitális stratégiájában ugyanakkor kiáll a megosztáson alapuló gazdaság („sharing economy”, amelynek legjobb példái az új közlekedési modellt meghonosító Uber vagy a szállásadási iparágat forradalmasító Airbnb) mellett. Ez az új gazdasági modell lehetővé teszi a már meglévő erőforrások jobb kihasználását, támogatja a piaci versenyt, valamint egyfajta kiegészítő bevételt biztosít a szolgáltatást nyújtóknak. A friss adatok tanúsága szerint a megosztáson alapuló gazdaság évek leforgása alatt 110 milliárd dolláros forgalmat bonyolító szektorra nőtte ki magát.

Az Európai Bizottság 2016 végére biztosítja a felsorolt intézkedések végrehajtását. A digitális egységes piacra vonatkozó javaslatot az európai állam- és kormányfőket tömörítő Európai Tanács is tárgyalja a 2015. június 25-26-i ülésén.

2. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

Számos uniós tagállam felismerve a digitális gazdaság és társadalom nyújtotta lehetőségeket komoly digitális átalakításba kezdett. Elengedhetetlen e programok, a legjobb nemzetközi gyakorlatok rövid áttekintése a DK digitális stratégiájának kialakításához, Magyarország digitális lemaradásának felszámolásához.

2.1. ÉSZTORSZÁG – AZ EU SZILÍCIUM VÖLGYE

Az 1991-es észt rendszerváltás kihívásait tovább tetézte, hogy Észtországban a kiválással gyakorlatilag megszűnt a teljes kormányzati bürokrácia. A szovjet örökségként kapott gyenge infrastruktúra azonban nem hátráltatta a fejlődést, hanem tiszta lapot jelentett az ország számára. A 90-es évek elején még gyerekcipőben járó internet felé fordulással lényegében a demokratikus intézményrendszer kiépítésének több lépését kihagyva indult meg a teljes átalakulás, az internet pedig az Oroszországtól való függetlenedés szimbólumává vált.

Egy országos projekt (Tigris-ugrás) keretében 1998-ra valamennyi iskolai osztály kapott számítógépeket, nagyrészt a privatizációból befolyt összegeknek köszönhetően. 2000-ben a kormány alapvető emberi joggá nyilvánította az internethez való hozzáférést. Ennek köszönhetően rövid idő alatt kiépült a köz-wifi rendszere, ami az agrárterületeken is elérhetővé tette az internetet. Szintén szimbolikus jelentőségű volt, hogy 2000-ben a kormányülésen megszüntették a papír használatát.

Az állami ösztönző lépéseket követték a magáncégek is. Az észt fejlesztésű, internetes videó hívást lehetővé tevő Skype-ot 2005-ben adták el az eBaynek 2,6 milliárd dollárért. Ma a tallini Technopolban – mely a főváros üzleti központja – több mint 150 tech-cég működik. A Világbank szerint csak 2011-ben, a válság legsötétebb éveiben 14 ezer új céget alapítottak Észtországban, ami negyven százalékkal több, mint a 2008-as adat. Az észt GDP 15 százalékát jelenleg a high-tech ipari cégek adják. A kormányzati programoknak köszönhetően Észtországban 82%-os volt az internethasználók aránya 2015-ben, ami az egyik legmagasabb arány a világon.

Az észt kormány 2013-ban indította el a ProgeTiiger (Programozó Tigris) programot, melynek keretében már az öt-hétéves gyerekek megismerkednek a programozási alapokkal. Ennek eredményeképpen 2015-re az észt lakosság 70%-a rendelkezik a digitális alapkészségekkel, amely jóval magasabb, mint az uniós átlag. Szintén fontos mutatószáma, hogy az észtek 91%-a él az e-banking adta lehetőségekkel, ami a második legmagasabb arány Európában.

Észtország rendszeresen az első 20 környékén szerepel a Világbank „Doing Business” felmérésében. Nem véletlen, hogy a válságot egyetlen év alatt kiheverte az ország, 2014-ben pedig már 3,2 százalékkal nőtt a gazdaság. A digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mutató uniós mérőszám (DESI, ld. később) alapján Észtország a hetedik helyet foglalja el az uniós nemzetek sorában, míg a digitális közszolgáltatásokat tekintve a második legjobbnak tekinthető az EU-ban.

2.1.2. AZ E-ÉSZTORSZÁG PROGRAM

A digitális közszolgáltatások kiépítése szolgált az észt digitális fejlődés alapjaként. Az e-kormányzati szolgáltatások kiépítése Észtországban az úgynevezett X-Road projekt keretében ment végbe. Az X-Road egységes interfészek alkalmazását biztosítja különféle adatbázisokhoz és olyan felületet nyújt az adatok cseréjéhez, ami lehetővé teszi mind a hivatalok, mind a jogi és természetes személyek számára, hogy saját hatáskörük korlátai között feldolgozzák az országos adatbázisból az interneten keresztül hozzájuk érkező adatokat. Az észt kereskedelmi bankok és egyes magánvállalatok adatfelhasználóként szintén rákapcsolódnak az X-Road rendszerre.

A teljes körű elektronikus ügyintézés lehetővé tevő szolgáltatások aránya kiemelten magas Észtországban: a szolgáltatások több mint 94 százaléka vehető igénybe teljes mértékben elektronikus úton, ami jelentősen meghaladja az EU-28 átlagos szintjét.

Az Észtországban bevezetett digitális személyazonosító kártyák és az általuk nyújtott elektronikus hitelesítési és felhatalmazási lehetőségek központi szerepet játszanak az e-szolgáltatások elterjedésében, a digitális gazdaság és társadalom megteremtésében. E nélkül az infrastruktúra nélkül Észtországban több innovatív közszolgáltatás (például az e-szavazás) nem lenne lehetséges. A digitális személyazonosító kártya – amellyel, hogy személyazonossági dokumentumként szolgál – lehetővé teszi dokumentumok biztonságos hitelesítését a jogilag kötelező erejű digitális aláírások révén. Az igazolvány gyakorlatilag egy chip-kártya, amihez egy pin-kód és egy második, hosszabb pin-kód tartozik. Az egyik kód az azonosító, belépő-kód, a másik az aláíró kód (digitális aláírás). A személyibe épített chip (melynek leolvasásához intelligens kártyaolvasó készülékre van szükség, amelyet négy euróért kb. 1200 forintért lehet az ország bármely megvásárolni) tartalmazza a személyes adatokat, valamint a hitelesítéshez és a digitális aláíráshoz szükséges biztosítékokat.

Az országban már 2002-ben lehetőség nyílt az elektronikus vagy digitális aláírás használatára. Ingyenesen elérhető program olvassa le a digitális aláírást a chippel rendelkező személyi azonosítóról vagy a mobiltelefonról, melyet minden észt hatóság köteles elfogadni. 2002 és 2013 között legalább 130 milliószor használták digitális aláírásukat az észt állam-

polgárok. Ez azt jelenti, hogy a 11 év alatt minden egyes lakos, a legfiatalabbtól a legidősebig, legalább 100-szor használta digitális aláírását.

Észtország lett az első ország a világon, ahol az állampolgárok az ország egész területén az interneten keresztül adhattak le szavazatukat a választásokon (a 2005-ös önkormányzati választások alkalmából). Az észtek 2011 óta akár mobiltelefonról is szavazhatnak. A digitális személyazonosító kártyákra alapozott rendszer lehetővé tette az állampolgárok számára, hogy szavazatukat elektronikus aláírással adják le az interneten keresztül. Az interneten egy héten keresztül nyitott a szavazás, a leadott voksok pedig ez idő alatt tetszőlegesen módosíthatók, a rendszer egyszerűen az utolsót veszi figyelembe. Míg 2005-ben csupán a szavazatok két százalékát adták le elektronikus formában, addig 2011-re ez az arány a 25 százalékot közelítette. Az internetes szavazás hatékonyságát jól mutatja, hogy a 2000-es évek elején mért 40 százalék körüli részvételi arány fokozatosan emelkedett az elmúlt években, a 2011-es parlamenti választásokon pedig már 63,5 százalék vett részt.

Észtország egyike a világ vezető országainak az adóbevallások és vámnyilatkozatok elektronikus úton történő benyújtásának népszerűsége tekintetében is. 2006-ban magán-személyek összesen 532 ezer adóbevallást nyújtottak be az észt adóhatóságokhoz, amelyeknek a 82 százaléka az elektronikus adóbevallási rendszeren keresztül érkezett be.

Észtországban 2008-ban kezdtek el használni egy új egészségügyi rendszert, amelyet ugyancsak elektronizáltak. Az észt e-egészségügyi projektek négy téma köré csoportosulnak: az e-recept, az elektronikus betegadatok (EHR – Estonian Health Record system), az elektronikus regisztráció és a digitális képek. A négy projekt mellett további e-egészségügyi projektek is indultak, köztük a rövidesen befejeződő, a mentést korszerűsítő informatikai projekt, vagy az e-konzultáció, amelyen keresztül 2013 tavasza óta a házi orvos rögtön szakorvoshoz tudja utalni betegét. Az elektronikus betegrekordnak köszönhetően a felhasználó végig tudja követni teljes egészségügyi történetét, aktuális állapotát, kérhet időpontot a rendelésen, melyre a rendszer emlékezteti is, látogathat fórumokat az egészségüggyel kapcsolatban, tippeket kérhet betegsége kezelésére és akár virtuális egészségellenőrzést is kérhet. A másik oldalról az orvos követi saját páciensei állapotát, bekérheti őket rendelésre vagy küldhet kórházi beutalót. A rendszer ajánlásokat adhat a betegnek, aki ezeket elfogadhatja vagy kifejezheti saját álláspontját azzal kapcsolatban. Az észt egészségügyi rendszer hatékonyságát növeli, hogy az észt házi orvosok 72%-a oszt meg egymással betegadatokat elektronikus úton. Az e-recept program keretében a recepteket is online írja meg az orvos, így időt és papírt sem kell pocskólni. A betegnek csak le kell olvastatnia személyijét a gyógyszerárban, és meg is kapja a gyógyszert. Észtországban a receptek 100%-a online recept, amellyel első Európában a e-vények tekintetében.

Észtország komoly erőfeszítéseket tett az e-rendfenntartás meghonosítása érdekében is. Minden észt rendőrautóban elhelyeztek egy mobil eszközt, amely folyamatosan ellátja információval a járőröket, mutatja hollétüket és státuszukat a rendőrsősn. Ha például valakit igazoltatnak, rögtön látni lehet az adott személy összes adatát, ellenőrizni tudják a jármű eredetét, a személy fegyverviselési engedélyét, és természetesen azt is, körözik-e másik országban. Eddig egy igazoltatás 15-20 percet vett igénybe, ezzel a rendszerrel viszont percek kérdése. Ma már az e-rendőrség rendszerében naponta 17 ezer igazoltatás történik, amely nagyban megnövelte a közbiztonságot és ötvenszeresére emelte a rendőrség hatékonyságát.

A világon egyedülálló az észt e-állampolgárság intézménye. 2014. április 24-én került elfogadásra a külföldiek számára is elérhető észt e-identitásról szóló koncepció, mely a teljes egészében digitalizált észt közigazgatás és bankszféra előnyeit kihasználva virtuális letelepedésre teremt lehetőséget az országban. A tervek szerint az elkövetkező 10 évben az 1,3 milliós ország akár 10 millió ember számára is digitális identitást adhat, ami letelepedéshez

köthető jogokkal, az uniós piacokhoz való hozzáféréssel ruházta fel őket. Ehhez 2014 végétől észt elektronikus identitást adnak, amolyan e-letelepedés formájában. Fizikailag nem kell Észtországba menni, de ha ott van az illető cége bejegyezve, az illető ott adózik az észt szabályok szerint az online felületen, a digitális technológia segítségével bármilyen szerződést aláírhat, vagy például embereket vehet fel dolgozni.

2.2. SVÉDORSZÁG DIGITÁLIS NAGYHATALOMMÁ VÁLÁSA

Az Economist Intelligence Unit (EIU), a világ legnagyobb, nem befektetési banki jellegű gazdasági előrejelző és elemző intézete a 2010-es digitális világranglistán Svédországot sorolta az első helyre, mint a „ledigitalizáltabb”, digitálisan leginkább fejlett országot.

A svéd gazdaság és társadalom a kilencvenes évek elején a nagy gazdasági világválság évek óta nem tapasztalt gazdasági visszaesésen ment keresztül. Egy átfogó válságprogramnak köszönhetően azonban a kilencvenes évek második felére anélkül sikerült kitörni a válságból, hogy a kiépített jóléti struktúrákat teljesen le kellett volna bontani, és azóta a gazdasági húzóágazatokat mindinkább az IT szektor és más tudásalapú iparágak jelentik. Mára Svédország vezető szerepre tett szert mind az IT szektor gazdaságban elfoglalt helye, mind az információs társadalom kiépítése terén, nemcsak az EU-n belül, de világviszonylatban is. Az első svéd IT stratégia 1994-ben született, amely hét prioritást élvező fejlesztési területet jelölt ki: oktatás, szabályozás, ügyintézés a közférában, egészségügy, kommunikációs hálózatok, ipar és kereskedelem, illetve az IT kutatás.

Az állami szerepvállalás a digitális politikában is jelentős. A svéd kormány három fő területre összpontosította aktív szerepvállalását az információs társadalom kialakításában: (1) az IT használatába vetett bizalom növelése; (2) kompetencia-növelés az IT használatában: nagyobb know-how, IT alapképzés biztosítása mindenki számára; (3) hozzáférés biztosítása az információs társadalom szolgáltatásaihoz.

2014-ben a svéd kormány szélessávú stratégiát dolgozott ki, amely biztosítani hivatott, hogy 2015-re a svéd háztartások legalább 40, 2020-ra legalább 90 százaléka rendelkezék minimálisan 100Mbps sebességű szélessávú internet-hozzáféréssel.

Svédország lehet az első olyan ország Európában, ahol teljesen megszűnik a készpénz használata (nemrégiben a dán kormány is hasonló javaslatot terjesztett elő az elektronikus fizetés általánossá tételére). Egyre több az olyan bolt, üzlet, ahol már egyáltalán nem fogadnak el készpénzt, nincs is erre kialakított kassza, kizárólag elektronikus úton lehet fizetni. A tömegközlekedési vállalat automatáinak jelentős része is kizárólag kártyával vagy mobilfizetéssel működik, sőt, egyes városokban már a bankfiókok sem hajlandók készpénzt kezelni. A lakosok nagy része szinte nem is használ már papírpénzt és érméket, mindent lehetséges digitálisan megoldani. Már a diplomákban is szinte mindenhol kártyaolvasót szerelnek fel az adománygyűjtő persely helyett, mert egyre többen jelzik, hogy szeretnének adományozni, de már nem hordanak magukkal készpénzt.

A svéd kormány tervet dolgozott ki a svéd kulturális örökség digitalizálására is. A „Digital Identity” kezdeményezés keretében svéd múzeumok digitális eszközök segítségével szeretnék elérhetőbbé tenni az ország kulturális örökségét mind a regionális, mind az országos, mind pedig a globális közönség számára. Annak érdekében, hogy a gyűjteményeikhez való hozzáférést megkönnyítsék, felhasználják a digitalizálást, a közösségi médiát, a háromdimenziós nyomtatást és a nyílt adatközlést egyaránt.

2.3 AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG FELZÁRKÓZÁSI KÍSÉRLETEI

Az Egyesült Királyságban a digitális átállás, a digitális közszolgáltatások minőségének és hatékonyságának növelése a brit pártok 2015 májusi választásra készült programjaiban is szerepelt az elmúlt években jelentkező nehézségek miatt. Ennek fényében érdemes röviden elemezni, milyen problémák, illetve milyen megoldási javaslatok merültek fel az Egyesült Királyságban a digitális társadalom és gazdaság fejlesztésére.

Az Egyesült Királyság az uniós DESI mutató (ld. később) alapján a hatodik helyet foglalja el a tagállamok sorában. Az ország egész területén elérhető a szélessávú internet, a britek 89%-a használja is a világháló adta lehetőségeket. A Bizottság felmérései szerint a britek 73%-a rendelkezett 2015-ben digitális alapkészségekkel, ami jelentős növekedést mutat az előző évekhez képest. Az e-banki szolgáltatásokat a lakosság 62%-a vette igénybe, míg a lakosság 85%-a vásárol online (ez a legmagasabb arány az EU-ban). A brit vállalkozások szintén kihasználják a digitális gazdaság adta lehetőségeket: a vállalkozások 11%-a használja az e-számlázást lehetővé tevő programokat, 15%-uk él a digitális felhő adta adattárolási lehetőségekkel, továbbá a vállalkozások 19%-a árulta termékeit, szolgáltatásait online. Az Egyesült Királyság nem teljesít rosszul a digitális közszolgáltatások terén sem. A lakosság 37%-a használja az e-kormányzat adta lehetőségeket, az ügyek 77%-a intézhető el az interneten sorban állás nélkül. A háziorvosok 53%-a oszt meg egymással elektronikus betegadatokot, 21%-uk ír fel e-recepteket. Az Egyesült Királyság a fenti mutatószámok alapján az uniós középmezőny elején helyezkedik a digitális gazdaság és társadalom fejlettségét tekintve. Nem véltetlen, hogy ennek megváltoztatására komoly kormányzati törekvések indultak.

Általános vélemény, hogy elmúlt években a brit kormányzat által meghatározott alapelvek, a digitális szolgáltatásnyújtás elődlegességének elve nem veszi figyelembe az élet realitásait. A lakosság tizede nem használja az internetet, számukra komoly problémát jelent a digitális közszolgáltatások igénybevétele. Nyilvánosságra került annak a munkanélkülinek az esete, aki nem látogatta az előírások szerint a munkaügyi szolgálat webhelyét, ezért a juttatásait csökkentették. Mivel nincs számítógépe, sem internetes elérése, ezért valamilyen közintézményben (könyvtár, közösségi központ) elérhető ingyenes hozzáférést kellene használnia, ezekben viszont elég nehezen lehet időpontot kapni. Szintén nagy port vert fel, mert botrányosra sikeredett, a beutazási vízumok igénylésére fenntartott honlap áttervezése és egyben áthelyezése a kormányzati „Gov.uk” tartomány alá. Mint kiderült a lehetséges igénylők egy teljes osztályát kihagyták a számításból. A nem egyéni jelentkezők, vagyis üzletemberek, művészek számára csaknem lehetetlen volt vízumhoz jutni. Hasonlóan nem sikerült az adóbevallások benyújtására fenntartott honlap áthelyezése a kormányzati portál, a „Gov.uk” alá. Itt csak az mentette meg a helyzetet, hogy a régi webhely továbbra is működött. Ezzel persze a költségmegtakarítás nagyon hangsúlyozott követelménye vált semmissé.

A fentiek fényében a 2010 és 2015 között kormányzó konzervatív-liberális koalíció politikájának egyik sarokkövévé tette a központi közigazgatás digitalizálását, a digitális közszolgáltatások minőségének és a hatékonyságának növelését. Új szervezeti egységet hoztak létre Kormányzati Digitális Szolgáltatás (*Government Digital Services*) néven, a Miniszterelnöki Hivatal (*Cabinet Office*) alá rendelve, ami nagyon komoly hatalmat kapott az egész központi közigazgatási informatika tekintetében. A brit kormány digitális stratégiájának fő eleme a digitális szolgáltatásnyújtás elsődlegessége (*digital first*, *digital by default*). A brit kormány célja a párhuzamosságok felszámolása: minden kormányzati intézmény webhelyének áthelyezése a „gov.uk” tartomány alá; összességében kevesebb ráfordítással jobb és több szolgáltatást akarnak nyújtani az állampolgároknak. A brit digitális stratégia számításai alapján az online ügyintézés 20-szor olcsóbb, mint a telefonos, 30-szor olcsóbb, mint a postai és 50-szer kerül kevesebbe, mintha személyesen kellene az adott ügyet elintézni. A brit ható-

ságok számításai alapján minden hatósági ügyintézésrel töltött óra 15 fontba került a brit állampolgároknak. Ha csak fél óra megspórolható minden hivatalos ügy elintézése során, a brit állam évente 1,8 milliárd fontot (2,3 milliárd euró, 690 milliárd forint) spórolhat meg.

A brit hatóságok szerint a digitális közszolgáltatások minősége és digitális fejlettsége messze elmaradnak a magánszektor mögött, amelyek már gátolják a gazdaság növekedését. A digitális szolgáltatásnyújtás elsődlegessége mellett a kormányzati akcióterv segítséget nyújt azoknak is, akik nem rendelkeznek a megfelelő digitális készségekkel. A brit digitális közszolgáltatásokat a kormány a használók igényei szerint megtervezett szolgáltatásokká kívánja alakítani, amelyeket így az emberek természetes módon előnyben részesítenek a papír alapú ügyintézésel szemben. További problémát jelent, hogy számos, ma is használatos informatikai rendszert 30 évvel ezelőtt fejlesztettek ki külön-külön, amely lehetetlenné teszi a kényelmes, egyablakos ügyintézését. Mivel a szolgáltatások ismertsége növeli a használat szintjét és fordítva, a felhasználók negatív élményei a kormányzati közszolgáltatásokkal szemben képzik e-kormányzat terjedésének legfőbb visszatartó erejét. További probléma, hogy a digitális közszolgáltatások nem veszik figyelembe a keresletet, így a mobil internetes szolgáltatások terjedését, a mobiltelefonokon is igénybe vehető digitális közszolgáltatások száma elenyésző.

A digitális készségek fejlesztése terén is van tenni valója a brit hatóságoknak. A brit Lordok Háza jelentése szerint az Egyesült Királyság fordulóponthoz érkezett: sürgősen meg kell oldania a digitális készségek terén fennálló jelentős hiányt. Felhívja továbbá a figyelmet a technológiai változások munkaerő-piaci hatásaira. A következő 25 évben az állások 35 százalékát fenyegeti az automatizálás veszélye. A jelentés szerint a digitális jártasságot alapvető iskolai tantárggyá kell tenni az angol nyelv és a matematika mellett. A jelentés sürgeti a brit kormányt, hogy az internetet mindenki számára elérhető közműnek ismerje el.

3. MAGYARORSZÁG A DIGITÁLIS TÉRKÉPEN EURÓPAI ÖSSZEHASONLÍTÁSBAN

Számos nemzetközi elemzés bizonyítja az infokommunikációs ágazat terjedésének gazdasági, társadalmi hozadékát, illetve munkahelyteremtő hatását. Az internet penetráció és a gazdasági növekedés közötti összefüggést több elemzés is alátámasztja: a Mckinsey tanácsadó cég elemzése szerint az internet penetráció 10%-os növekedése az egyes országok GDP-jét 0,1-1,4%-kal növeli. A német Micus agytrósz 2008-as tanulmánya szerint – amelyet az Európai Bizottság megrendelésére készített – az internet penetráció 10%-os növekedésével, valamint a digitális szolgáltatások igénybevételenek 3%-os növekedésével évente 0,7%-os GDP növekedés (82 milliárd euró) lenne elérhető európai szinten. Ugyanez az elemzés arra megállapításra jut, hogy az infokommunikációs ágazat terjeszkedésével évente 105 ezer munkahelyet teremthetünk uniós szinten (amely a digitális terjeszkedés következtében megszűnő, illetve az ennek következtében létrejövő munkahelyek különbségéből adódik). Több elemzés foglalkozik a digitális készségek alacsony szintje miatti gazdasági kieséssel: az eNET 2012-es elemzése szerint a magyarországi digitális alapkészségek hiánya a GDP 0,7%-nak megfelelő kiesést (197 milliárd forint) okoz évente a nemzetgazdaságnak. A Demokratikus Koalíció a nemzetközi folyamatokat helyesen felismerve kívánja kialakítani Magyarország digitális stratégiáját, amelyhez elengedhetetlen a jelenlegi helyzet alapos feltárása.

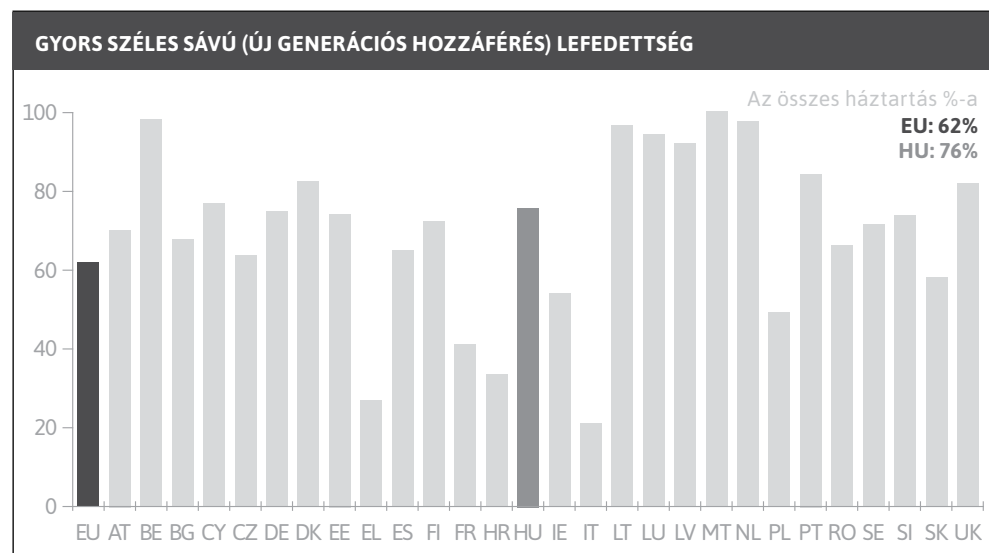
3.1 MAGYARORSZÁG SZÁMOKBAN

Ma szinte minden magyar háztartás csatlakozik valamilyen módon (vezetés vagy mobil internet, okostelefon, digitális televízió) a digitális világhoz. A magyarországi digitális gazdaság és társadalom fejlettségét legjobban az erre kialakított egységes uniós mérő számmal,

a DESI-vel (Digital Economy and Society Index¹) mérhetjük. Ezek alapján Magyarország a 28 tagállam közül a 20-ik helyet foglalja el, vagyis a rosszul teljesítő tagállamok sorába tartozik.

A magyar háztartásoknak csupán az 58%-a rendelkezik asztali számítógéppel, 41%-uk lappal, míg az uniós átlag jóval 70% felett van mindkét mérőszámot illetően. Magyarországon az internethasználat az uniós átlaggal egyenlő, a lakosság 75%-a használ internetet napi szinten (amely 2014-hez képest ez 4 százalékpontos növekedést jelent). A korábban említett McKinsey tanulmány értelmében a magyar lakosság kimaradó negyedének bekapcsolása az internet világába jelentős gazdasági növekedést eredményezne (0,25%-3,5% közötti GDP növekedés várható). Az internet-előfizetés költsége uniós szinten közepesen drágának mondható (Magyarországon a legolcsóbb szélessávú előfizetés ára a bruttó személyi jövedelem 1,5%-a, míg az uniós átlag 1,3%).

A digitális készségek terén azonban jóval az uniós átlag alatt teljesítünk. A digitális írástudatlanság növekedett (főleg a vidéki területeken) az elmúlt években, a digitális alapkészségekkel rendelkezők aránya messze elmarad az uniós átlagtól, az infokommunikációs szakemberek pedig külföldön keresnek megélhetést (ld. 1. sz. melléklet).

Az Európai Bizottság adatai alapján Magyarországon a vezetékes szélessáv a háztartások 94%-ba eljut, azaz a lefedettség hiánya – szemben az uniós 3%-kal – 6%-os. A nagy sebességű szélessávú technológiák mindazonáltal a háztartások 76%-ába jutnak el, ami meghaladja az uniós 62%-ot. Magyarországon a közösségi oldalakat az internetezők 80%-a használja, ami a legmagasabb arány az EU tagállamok közül. Magyarország azonban az uniós tagállamok közül a legrosszabbul teljesíti a mobil szélessáv igénybevétele terén: a lakosság csupán 32%-a élvez a mobil szélessáv nyújtotta előnyöket, míg az uniós átlag 67%.

¹A digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató (DESI) egy összetett mérőszám, amelyet az Európai Bizottság Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága (DG CNECT) dolgozott ki, hogy felmérje az EU tagállamaiban a digitális gazdaság és a digitális társadalom fejlettségének aktuális szintjét. A mutató 5 tényező szerint összesíti a vonatkozó mérőszámokat: az összekapcsoltság, a humán tőke, az internethasználat, a digitális technológiák integráltsága és a digitális közszolgáltatások alapján.

Magyarország még mindig jóval az uniós átlag alatt teljesíti az internetes banki tranzakciók (HU: 40%, EU: 57%) és az online vásárlás területén (HU: 42%, EU: 63%). (ld. 2. sz. melléklet)

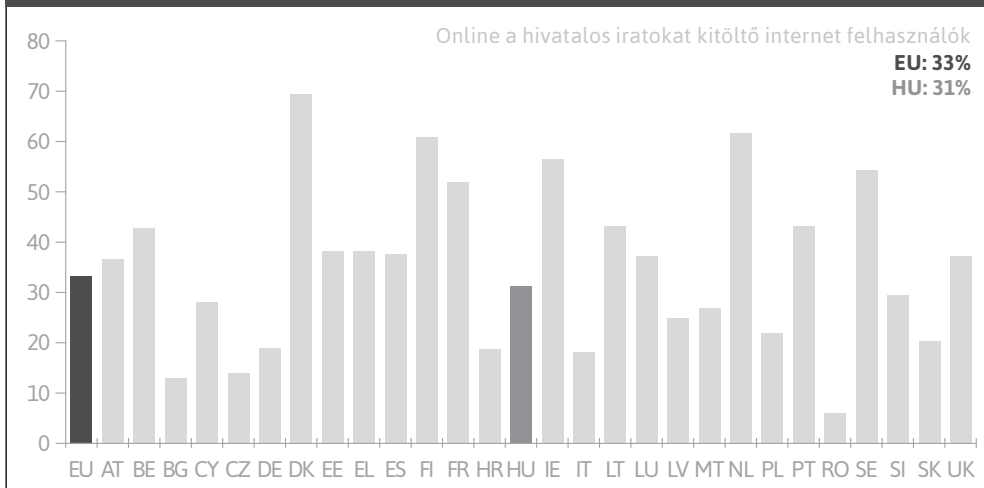
A magyar vállalkozások csak úgy lehetnek sikeresek, úgy növelhetik termelékenységüket, ha kihasználják a digitális tér nyújtotta lehetőségeket. Magyarországon arányaiban nagyon kevés vállalkozás él digitális technológiákkal. Nem meglepő ezért, hogy – néhány kivételtől eltekintve, mint például a prezi.com vagy az iGo – ma kevés magyar vállalkozás ér el régiós, európai vagy világsíkereket. A digitális eszközök, lehetőségek alkalmazása terén ma Magyarország az alulteljesítő európai országok sorába tartozik: a vállalkozásoknak csak 16%-a él az elektronikus információcserét biztosító technológiák lehetőségeivel, 5%-a használ felhőalapú szolgáltatásokat és 8,9%-a van jelen a közösségi médiában, ami az egyik legalacsonyabb arány az EU-ban. Komoly hiányosság a magyar vállalkozásoknál az e-számlázás hiánya: míg az EU-ban minden tizedik vállalkozás adott vagy fogadott be e-számlát 2015-ben, addig a magyar vállalatok esetében csupán 5%-os ez az arány (ez a második legrosszabb eredmény az EU-ban, csak Ciprus teljesít nálunk rosszabbul). A magyar vállalkozások az uniós sereghajtók közé tartoznak az online kereskedelmet illetően is, a 10 főnél többet foglalkoztató cégek csupán 9,8%-a ajánlja online termékét vagy szolgáltatását (ld. 3. sz. melléklet). Digitalizálás nélkül a vállalkozások nem tesznek szert olyan fokú hatékonyságra és termelékenységre, amellyel meg tudnák vetni a lábukat az európai piacokon. A digitális lehetőségek alkalmazása hiányában a magyar vállalatok termelékenysége, hatékonysága nem fog számottevően növekedni, nem lesznek képesek kihasználni a határon átnyúló kereskedelem adta lehetőségeket, nem férnek hozzá az 500 milliós európai piacoz.

A közkiadások csökkentésének hatékony módja, ha az állam a közszolgáltatásokat korszerű, hatékony eszközökkel, online kínálja a felhasználóknak. Az így elért hatékonyságnövekedésnek a vállalkozások, a polgárok és a közhivatalok egyaránt előnyét látják. A hazai online közszolgáltatások terén rendkívül sok még a tennivaló. Az uniós mérőszámok alapján a digitális közszolgáltatások terén Magyarország a harmadik legrosszabbul teljesítő állam az EU-ban.

A digitális közigazgatási szolgáltatásokat a magyar lakosság csupán harmada használja 2015-ben. Ennek legfőbb oka a jelenlegi digitális közszolgáltatások, az ügyfélkapu bonyolult felépítése, például az űrlapok automatikus kitöltésének hiánya, vagy a digitális térben elintézhető ügyek alacsony száma.

Digitalizálás révén az egészségügyi rendszerben kínált szolgáltatások hatékonysági foka is nagymértékben javítható lenne. A magyar háziorvosoknak azonban mindössze 12%-a oszt meg egymással betegadatokat elektronikusan, szemben az EU 36%-os átlagával. Ugyanez érvényes az elektronikus vényekre is: a háziorvosoknak mindössze 2,2%-a küldi át elektronikus úton a gyógyszerészeknek a recepteket, ami az Unión belül az egyik legrosszabb aránynak számít (ld. 4. sz. melléklet).

E-KORMÁNYZATI SZOLGÁLTATÁSOK FELHASZNÁLÓI

Ahogy a fenti helyzetelemzésből kitűnik, Magyarország bizonyos területeken uniós átlag feletti eredményeket mutathat fel, a legtöbb területen azonban jóval elmarad az uniós átlagtól. A programunk fő fókuszát a rosszul teljesítő területek azonosítása, valamint az idevonatkozó cselekvési tervek kidolgozása adja. A helyzetelemzésből szembetűnő, hogy a digitális infrastruktúra terén nem nyomasztó a lemaradásunk a mobil szélessáv igénybevételét leszámítva. A digitális lehetőségek gyakorlati alkalmazása azonban nehézségekbe ütközik olyan területeken, mint a digitális gazdaság, digitális közszolgáltatások, a kutatás és fejlesztés valamint digitális alapkészségek.

3.1.1 A JELENLEGI MAGYAR SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET

Az elektronikus eszközök használatát szabályozó joganyag ma némileg konfúz és meglehetősen ötletszerű.

A gazdasági életben úgyszólván semmilyen kötelező szabályozás nincs, a felek meggyezésére van bízva, hogy milyen eszközöket használnak és milyen eszközök használatát fogadják el. Az állami szervek esetében a pénzmozgás viszonylag egységes gyakorlat szerint történik: az állami szervek az esetek túlnyomó többségében számlára utalnak (bár pl. a nyugdíjak esetében az ügyfél kívánságára nem ritka a készpénz postai úton történő eljuttatása sem), a különféle jogcímeken őket megillető összegeket pedig valamilyen készpénz-kímélő módszerrel (átutalás, csekk, illetékbélyeg) szedik be. Az üzleti szereplők esetében egyedüli fő szabálynak az tekinthető, hogy készpénzes fizetést elfogadnak (bár ez sem teljesen általános: az ELMŰ-nél például készpénzes befizetés nincs, csak bankkártyát fogadnak el, vagy csekken kell befizetni a szükséges összeget), minden más a szóban forgó a kereskedő vagy a szolgáltató belátására van bízva.

Az IT-cégek üzleti jellegű szolgáltatásaként léteznek ma Magyarországon az elektronikus aláírás. Ennek használata az üzleti életben kizárólag a felek megállapodásán múlik, az állam szervei és a társadalom közötti kapcsolat során pedig nagyon kevés állami-önkormányzati szerv vagy hatóság köteles a törvény erejénél fogva elfogadni (jelenleg csak a bíróságok kötelesek bizonyító erejű okiratnak tekinteni az erről kiadott tanúsítványt).

Magyarországon 2004 óta létezik digitális közszolgáltatás, amelyet a 2004. évi CXL. törvény szabályoz: az elektronikus ügyintézés a közigazgatási hatósági ügyek elektronikus úton történő intézését, az eközben felmerülő tartalmi és formai kezelés lépéseinek összességét jelenti. Ennek alapja az a magyar kormányzat elektronikus ügyfélbeléptető és azonosító rendszere. Az ügyfélkapu garantálja a felhasználó személyazonosságát és a törvény által meghatározott ügyekben lehetővé teszi az interneten keresztül a biztonságos elektronikus ügyintézését. Ezeknek az ügyeknek a skálája meglehetősen széles, de általánosnak azért nem mondható. A Bizottság elemzése szerint a közügyek csupán 45%-a intézhető elektronikusan. További nehézséget jelent, hogy az ügyfélkapu maga nem tekinthető általános ügyintézési felületnek, inkább csak az egyes hivatalok ügyintézési felületére történő, személyazonosság igazolásával egybekötött belépésre szolgál. Összefoglalva a magyar elektronikus közigazgatás állapotát a DK szerint:

- Nem kielégítő az infokommunikációs technológiák használata a közigazgatásban. Ez a megállapítás különösen igaz az önkormányzatoknál, ahol a megfelelő tartalmak és szolgáltatások kínálata csekély, a nyújtott szolgáltatások statikusak, kevésbé interaktívak, illetve felhasználóbarátok.
- Különösen nagy probléma az elektronikus közigazgatási szolgáltatások és közszolgáltatások körében a kétoldali interakciós és tranzakciós szintű szolgáltatások szerény kínálata.
- Elmaradottak a kapcsolódó háttér folyamatok, rendszerek és az ügymenetek.
- A folyamatok szabályozása túlzottan heterogén, hiányzik az átjárhatóság (interoperabilitás), illetve az állampolgárok elektronikus azonosíthatósága.
- A különféle korszerű informatikai megoldások – integrált pénzügyi rendszer, csoportmunka támogatás, számítógépes ügyfélkezelés, intelligens telefonos ügyfélszolgálati program, munkafolyamat-vezérlés – az önkormányzatok többsége számára ma elérhetetlen.

A fentiek miatt a DK szerint a közigazgatás radikális modernizálására, digitális átállítására van szükség.

II. A DK E-MAGYARORSZÁG PROGRAMJA

A Demokratikus Koalíció szerint Magyarország akkor lehet a 21. századi igényekhez mérten sikeres állam Európában, ha lebontja a digitális fejlődés előtt álló akadályokat, a hazai és uniós források, az uniós szakpolitikák átültetésével kihasználja a digitális szektorban rejlő hatalmas gazdasági potenciált és digitális munkahelyeket hoz létre. Ez nemcsak az állam működésének hatékonyságát, valamint mindennapi életünk megkönnyítését eredményezi, hanem a magyar gazdaság növekedéséhez, valamint új, a digitális szektor teremtette munkahelyek tízezreihez is vezet.

A digitális átállás nem öncél, amelynek végén több számítógép, vagy nagyobb monitorok kerülnek a háztartásokba, iskolákba, minisztériumokba. A digitális stratégia fő célkitűzése, hogy a digitális lehetőségek széleskörű gyakorlati alkalmazása hozzájáruljon a magyar munkaerő, a magyar gazdaság versenyképességének növeléséhez, a magyar állampolgárok életminőségének javulásához, digitális hátrányunk ledolgozásához. Az Európai Bizottság számításai alapján a digitális egységes piac európai létrehozása, a digitális akadályok ledöntése, az e-kereskedelem növelése, valamint a hatékony e-közigazgatási szolgáltatások terjesztése akár a GDP 0,8%-os bővülését, több mint 70 ezer új munkahelyet eredményezhet Magyarországon.

Jelenleg Magyarország a digitális fejlettségét tekintve az uniós középmezőny végén helyezkedik el, számos területen komoly lemaradás mutatkozik, amely már rövidtávon is gátolja a gazdaság fejlődését és a munkahelyteremtést.

4. A DIGITÁLIS STRATÉGIÁNK ALAPJA

A Demokratikus Koalíció digitális stratégiája az Európai Unió által javasolt Digitális Egységes Piac létrehozására épül. A digitális átállás annak összetettségéből, költségigényéből adódóan csak az Európai Unió léptékében képzelhető el. Az idén májusban javasolt Digitális Egységes Piac javaslat Magyarország digitális fejlődésének gerince, a magyar gazdaság fejlődésének, valamint munkahelyek tízezreinek alapja.

Kiemelt feladatunknak tartjuk a digitális gazdaság fejlesztését, a magyar vállalkozások lehetőségeinek bővítését, a kis- és középvállalkozások digitális jelenlétének erősítését, a kutatási és fejlesztési potenciál kihasználását. Ehhez az európai uniós digitális egységes piac létrehozása ad támpontot, amely a digitális akadályok ledöntésével 500 milliós egységes digitális teret hoz létre. A Demokratikus Koalíció kiáll az Európai Bizottság e-kereskedelmet könnyítő javaslatai mellett, ami kedvez a magyar kis- és középvállalkozásoknak és a fogyasztóknak is. A helyi-értékkadó szabályozások uniós egységesítésével hozzájárulunk a magyar vállalatok növekedéséhez, valamint ahhoz, hogy a fogyasztók jóval olcsóbban jussanak hozzá magasabb minőségű termékekhez.

A DK sajnálattal veszi tudomásul, hogy a barangolási, vagy roaming díjak a tagállami kormányok ellenállásán megbukva nem kerültek eltörlésre a tervezett 2015 decemberi határidővel. A DK kiáll az Európai Bizottság javaslata mellett miszerint a távközlési szabályozásnak lehetővé kell tennie a barangolási vagy roaming díjak azonnali eltörlését. Nem fo-

gadunk el olyan megoldást, amely csupán maximalizálja a kiszabható roaming költségeket, a barangolási díjak azonnal eltörlésére van szükség.

A digitális gazdaság és az új munkahelyek teremtésének alapfeltétele a közszolgáltatások teljes mértékű digitalizálása. Ehhez elengedhetetlen a Bizottság által javasolt szabványosítás, az európai uniós tagállamok közigazgatásai közötti átjárhatóság (interoperabilitás), valamint adatcsere megteremtése. A DK a magyarországi digitális átállás elősegítése érdekében támogatja a „csak egyszer” nevű kezdeményezés hazai bevezetését, valamint az e-közbeszerzésekre, az uniós e-aláírásra vonatkozó bizottsági javaslatokat.

A DK szerint a Bizottság digitális egységes piac létrehozására irányuló javaslatának jelentősége a közös európai valutához, vagy a határok schengeni lebontásához mérhető. A DK a magyar parlamenti pártok közül egyedülként támogatja az egységes digitális piac létrehozását, az európai és magyar gazdasági növekedés beindítását, munkahelyek milliőnek megteremtését.

4.1. A DK DIGITÁLIS PROGRAMJA – HORIZONTÁLIS POLITIKA

A DK digitális programja nem csupán egy különálló szakpolitikai stratégia, hanem a kormányzás minden területét meghatározó, horizontális stratégia szerepét kívánja betölteni. Mivel a digitális technológia ma már az élet minden területét meghatározza, a DK digitális programjában foglalt ambiciózus célkitűzések csak úgy teremthetők meg, ha a program minden szakpolitikai területet átfog, a háztartások, a vállalkozások és az állam működését is gyökeresen átalakítja, modernizálja, a 21. század igényekhez igazítja.

A DK digitális stratégiájának célja a magyar nemzetgazdaság fejlesztése, a digitális gazdaság növekedési potenciáljának maximális kihasználása, Magyarország digitális vezető szerepének biztosítása a régióban, a magyar lakosság digitális készségeinek növelése, valamint új munkahelyek tízezreinek létrehozása. Az európai uniós, valamint a nemzetközi folyamatokat elemezve ehhez elengedhetetlen az állam által nyújtott közszolgáltatások teljes mértékű digitalizálása, a digitális fejlődést ösztönző környezet kialakítása. Magyarország digitális stratégiájának megvalósítása a korábbi nagy infrastrukturális fejlesztések, az ivóvíz, az elektromos áram vagy a csatornázás bevezetéséhez mérhető erőforrás-ráfordítást fog igényelni. A befektetés azonban munkahelyekben, gazdasági növekedésben, valamint a Magyarország élhetőbbé válásában térül meg.

Az európai uniós digitális egységes piac javaslatcsomagot szem előtt tartva alapvetően ötszintű megközelítést alkalmazunk Magyarország digitális átállításához: digitális otthon, digitális tudás, digitális település, digitális gazdaság, és digitális állam.

A. DIGITÁLIS OTTHON

A digitális otthon megteremtése hozzájárul az egyes állampolgárok életminőségének javításához, munkához jutási esélyének növeléséhez, a tudás és az információk megszerzéséhez, a társadalmi különbségek csökkentéséhez. A digitális otthon megteremtése lehetővé teszi, hogy az infokommunikációs technológiák megkönnyítsék az állampolgárok mindennapjait: energiatakarékos otthon, táv-betegápolást lehetővé tevő technológiák, távmunka végzése otthonról, internetes vásárlás. Ehhez azonban szükséges minden magyar háztartás internet hozzáféréseinek megteremtése, a minimum internet szolgáltatás bevezetése, az alapvető infokommunikációs eszközök beszerzésének állami támogatása.

1. AZ INTERNET HOZZÁFÉRÉSHEZ VALÓ ALAPJOG MEGTEREMTÉSE

A digitális világ térnyerését felismerve számos állam, valamint nemzetközi szervezet az internethez való hozzáférést alapjogként ismerte el. 2011-ben az ENSZ közgyűlése állás-

foglalásként fogadott el egy jelentést, amely az internethez való hozzáférést alapjogként állapítja meg. Észtország 2000-ben, Finnország 2009-ben, Spanyolország pedig 2011-ben törvényben határozta meg, hogy minden polgár joga a szélessávú internetkapcsolathoz való hozzáférés. Görögország 2001-ben, Mexikó pedig 2013-ban módosította alkotmányát, miszerint az internethez való hozzáférés alapvető polgári jog. A francia alkotmánybíróság szintén 2009-ben hozott határozatot arról, miszerint az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozatában lefektetett alapjogok az internethez való hozzáférés garantálásával biztosíthatóak.

A DK Közép-Európában elsőként törvényben rögzítené az internethez való egyetemes hozzáférés alapjogát. A 21. században az internet nélkülözhetetlen eszköz az emberi jogok széles körének gyakorlásához, az információs társadalomban való részvételhez, az egyenlőtlenség megszüntetéséhez, a személyes fejlődéshez. Jelenleg a magyar háztartások 94%-ában van lehetőség valamilyen szélessávú internet eléréséhez, amely három százalékponttal kevesebb, mint az uniós átlag. A digitális infrastruktúra minden szintjén olyan hálózatokra van szükség, amelyek Magyarország minden polgára, minden vállalkozása számára biztosítják a teljes körű, szélessávú lefedettséget.

2. SZÉLESSÁVÚ INTERNET HOZZÁFÉRÉS

A DK törvényben tenné kötelezővé, hogy a telekommunikációs cégeknek **2025-től kezdve kötelező legyen a szélessávú, legalább 30 Mbps gyorsaságú internetkapcsolat kiépítése minden magyarországi lakos számára. 2030-ra minden magyar állampolgárnak garantálnánk, hogy legalább 100 Mbps-es sebességű internetkapcsolathoz férhessen hozzá.**

Az egyetemes hozzáférés megteremtéséhez az települések között húzódó távközlési gerinchálózat fejlesztésére van szükség. Az **optikai hálózat fejlesztését**, annak költségigénye miatt elsősorban a Juncker-terv, az Európai Összekapcsolási Eszköz (CEF) valamint a Strukturális és Befektetési Alapok (ESI) nyújtotta forrásokból lehet megvalósítani. Jelenleg 6200 kilométernyi optikai hálózat kapcsol össze 75 magyarországi települést. A DK szerint **2025-re mind a 346 magyarországi várost optikai hálózattal kellene összekapcsolni**, ami jelentősen javítja egész Magyarország digitális infrastruktúráját. Az így kialakuló 346 „digitális végpontból” könnyebbé válik a kisebb települések bekapcsolása a digitális Magyarországba.

2012-ben 800 olyan település volt Magyarországon, amelyet nem ért el megfelelő digitális infrastruktúra. **Kiemelt célunk, hogy mind a 3200 magyar településen elérhető legyen a digitális infrastruktúra**, minden magyarországi lakos megfelelő gyorsaságú és sávzélességű internethez csatlakozhasson. A DK ezért fontos feladatnak tekinti a **100%-os mobil szélessávú lefedettség megteremtését, valamint a sávzélesség uniós átlagának elérését 2025-re.**

Az egyetemes hozzáférés kialakításával meredeken csökkenthetőek lennének az előfizetési díjak, valamint minden magyar állampolgár részt tudna venni a digitális társadalom adta lehetőségek kihasználásában.

3. MINIMUM INTERNET SZOLGÁLTATÁS MINDEN HÁZTARTÁSBAN

Az európai nemzetállamok egyik fő eredménye a 19. században az éhezés megszüntetése volt. A 21. század polgárának azonban ennél jóval nagyobb igényei vannak: nem csak a jövedelmi szegénység, az éhezés megszüntetését várja el az államtól, de a háztartások digitális igényeinek kielégítését is. A 21. századi magyar ember sok esetben a kevesebb vagy rosszabb minőségű élelmiszert választja azért, hogy a digitális tér adta lehetőségeket kihasználja (okos tv, okostelefon, új számítógép, gyorsabb internet szolgáltatás igénybevétele stb.).

A DK Magyarországon **törvényben garantálná a minden állampolgárnak alanyi jogon járó minimum internet szolgáltatást. Ehhez 2025-re az alapszintű (min 144 Kbps letöltési sebességű) szélessávú hozzáférést ingyenessé tennék.** Az alapszintű szolgáltatást előre

meghatározott adatforgalommal lehetne eljuttatni minden háztartásba. A minimum internet szolgáltatás bevezetése nemcsak a munkavállalók jobb esélyeit, a digitális igényeket szolgálja ki, hanem a hálózatok kiépítése nagyarányú gazdasági fejlődést és munkahelyteremtést is jelentene.

4. AZ INTERNETHASZNÁLAT ADÓZTATÁSÁNAK TILALMA

A DK **törvényben garantálná az internet adóztatásának tilalmát**, amelynek célja, hogy megőrizzük a világháló kereskedelmi, oktatási és információs potenciálját. A DK szerint egy törvény megtiltaná, hogy a mindenkori magyar kormányok megadóztassák az internethez való hozzáférést és hogy diszkriminatív, csak az internetre vonatkozó adókat állítsanak fel, mint például bitadók (bit-tax), sávzélesség-adók vagy az email-adók (adatforgalomra vonatkozó adók). Az internet hozzáférés adóztatásának tilalma olyan szolgáltatásra vonatkozik, amely lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy csatlakozzanak az internethez, hozzáférjenek internetes tartalomhoz, információhoz vagy más szolgáltatásokhoz. Az internetes kereskedelem, illetve az online áfa kérdése nem tartozna e törvény hatálya alá.

Jelenleg Magyarországon egyedülállóan magas a forgalmi adó az internet előfizetésre. A DK szerint csökkenteni kellene a jelenleg **27%-os internet előfizetési adót 5%-ra**, majd uniós **derogációt kérve teljesen kivezetnénk azt.**

5. TAKARÉKOS OTTHON – OKOS MÉRŐK (SMART METERING)

Az infokommunikációs technológiák hozzájárulnak ahhoz, hogy rezsiköltségeinket tartósan csökkentjük, hatékonyabban és kevesebb vizet, áramot és gázt fogyasszunk otthon. Ennek alapvető feltétele az okos mérők telepítése, amelyek lehetővé teszik az intelligens fogyasztásmérő szabályozást, a hatékonyságjavítást és a rezsizámlák tartósan alacsonyan tartását.

Az **okos mérő** segítségével a felhasználó folyamatosan figyelheti a fogyasztási szokásait, annak aktuális állapotát, tendenciáját az interneten akár okostelefonja, asztali számítógépe vagy laptopja segítségével. Ennek eredményeként az egyes időpontbeli fogyasztásait tudatosan áthelyezheti az olcsóbb tarifájú időszakokba, vagy éppen olyan információkat nyerhet ki, amelyek a fogyasztását, annak költségeit optimalizálhatják.

Az okos mérők használata – a fogyasztási adatok láttán – a használat akár 10%-os fogyasztáscsökkentésre készíthetők (pszichológiai hatás). Az okos mérőkkel nem csupán csökkenthetjük a villamos energia felhasználást, a vízfogyasztást, a fűtésszámlát, hanem egyszerűbbé válhat a számlázás, az ügyintézés, csökkenthető az üzemzavarok (víz-, gáz- és áramkimaradások) száma. Az okos méréssel és az intelligens hálózatok elterjedésével nem utolsósorban csökkenthetjük a hálózati veszteségek (lopás, szivárgás, merőóra pontatlanság) ma 10-30%-os szintjét.

A DK szerint elérhető cél, hogy **2025-ig a négy millió magyar háztartás legalább negyedét okos mérőkkel szerelje fel.** A DK **első intézkedései között látná el a nagy állami közintézményeket, kórházakat, iskolákat okos mérőkkel**, amelyek tovább csökkentenék az állam működésének költségét, növelnék energiahatékonyságunkat. Középtávú célként a DK törvényben rögzítené, hogy 2025-től minden lejárt hitelességű mérőórát okos mérőkre cseréljenek, **2030-tól kezdve pedig minden új építésű lakóingatlanban okos mérők felszerelését tennék kötelezővé.**

Az okos mérők tömeges gyártását a leginkább elmaradott magyarországi régiókba helyeznénk, ezzel ezreknek munkalehetőséget adva, az elmaradottabb térségek felzárkóztatását segítve.

6. MOBIL BARANGOLÁSI DÍJAK ELTÖRLÉSE

A magyar internetezők majdnem egyharmada (27%) külföldi utazásai során is olvasna magyarországi híreket. A Demokratikus Koalíció ennek tudatában támogatta az EU-n belül a barangolási díjak eltörlését.

A Bizottság 2013 szeptemberében mutatta be az egységes távközlési piacról szóló javaslatát, amelyet az Európai Parlament 2014 áprilisában nagy többséggel fogadott el. Az elfogadott uniós szabályozás nemcsak tovább segítené a fogyasztói jogok kiterjesztését, valamint a távközlési piac fejlődését, de a roaming díjak eltörlését is előírja 2015. december 15-től. Az Európai Unió Tanácsa viszont módosította a jogszabályt: a tagállami kormányok kitalálták a barangolási díjak eltörlésének határidejét 2017 júniusára. A barangolási díjak ilyen meghosszabbítása aláássa nemcsak a Bizottság és a Parlament, de az egész Európai Unió hitelességét saját polgárai szemében. A DK szerint miután a roamingdíjak jelentős terheket jelentenek a felhasználóknak, a kivezetésükről szóló döntésnek nincs alternatívája. Ezért mind ellenzékben, mind kormányon következetes álláspontot képviselünk: a határok nélküli Európában nincs létjogosultsága a barangolási díjak felszámolásának, akár szabályozás keretében annak eltörlésére van szükség. **A DK kiemelt célja, hogy a mobilszolgáltatók ne számolhassanak fel többet a külföldi telefonálásért, mint a belföldi hívásokért.**

B. DIGITÁLIS TUDÁS

7. SZOCIÁLIS SZÁMÍTÓGÉP PROGRAM, SZÁMÍTÓGÉPET AZ ISKOLAPADBA

A digitális világhoz való csatlakozás nem mehet végbe a megfelelő „hardware” nélkül. A DK kifejezetten aggasztónak találja, hogy a magyar háztartásoknak csupán az 58%-a rendelkezik asztali számítógéppel, 41%-uk lappal, míg az uniós átlag jóval 70% felett van mindkét mérőszámot illetően. A digitális hátrányunk ledolgozásához ezért alapvető feltétel a lakosság, különösen a közoktatásban résztvevők megfelelő digitális eszköz-ellátottsága. Csak így biztosítható a digitális esélyegyenlőség megteremtése, valamint, hogy minden magyar az e-Magyarország polgáraként élhessen.

A DK ezért egyrészt kedvezményes, az internet használatára alkalmas alapszintű netbook (vagy chromebook²) programot indítana a számítógéppel még nem rendelkezőknek. **Szociális alapon, minimális önrésszel 500 ezer alapszintű notebook megvásárlásának állami támogatását garantálná.** A szociális számítógép program hozzájárul a digitális írástudatlanság visszaszorításához, az esélyegyenlőség megteremtéséhez, valamint a magyar társadalmat fenyegető digitális szakadék bezáráshoz.

A DK felismerve a digitális alapkészségek már egészen fiatal korban történő elsajátításának fontosságát vállalná, hogy **minden általános iskola első osztályát megkezdő diáknak netbookot biztosít.** A „Számítógépet az iskolapadba” program lehetővé tenné, hogy minden iskolában digitálisan feldolgozott módon tanulják a legtöbb tantárgyat, az általános iskola elvégzését követően a megfelelő digitális készségekkel, programozási alapismeretekkel kerüljenek a diákok a középiskolákba. A DK ehhez állami és uniós forrásokat egyaránt igénybe venne.

8. A DIGITÁLIS ÍRÁSTUDATLANSÁG FELSZÁMOLÁSA

A digitalizálódó társadalmakat új, minden korábbinál mélyebb társadalmi szakadék fenyegeti: az, ami a digitális eszközök használatára képes polgárokat elválasztja a digitális analfabétáktól. A társadalmi érvényesülés és az (információs) javakhoz való hozzáférés szempontjából a digitális analfabétizmus legalább annyi veszélyt hordoz, mint a hagyományos.

A digitális írástudás kulcskompetenciának számít az álláskeresés során. Néhány éven belül minden munkakör betöltése igényli a digitális alapkészségek elsajátítását. Magyarország nem lehet sikeres állam, ha állampolgárai nem sikeresek. Magyarország legfőbb érdeke ezért, hogy megszüntesse a digitális írástudatlanságot, minden magyar polgár a digitális Magyarország részeként élhessen, dolgozhasson.

A DK biztosítaná, hogy a megfelelő digitális kompetenciák miatt egyetlen állampolgár vagy kisvállalkozás se legyen kénytelen lemondani a digitális gazdaság és társadalom nyújtotta előnyökről, illetve a digitális ismeretek hiányában senki se szoruljon ki a munkaerőpiacról. Ha nem zárjuk be a digitális szakadékot, a digitális írástudatlan munkakeresők leszakadása véglegessé válik, lehetetlenné válik számukra a felnőttképzésben való részvétel, amely jelentősen gyengíti a magyar munkaerőpiac versenyképességét.

A DK álláspontja szerint a digitális alapkészségek elsajátítása legalább annyira fontos, mint az alapvető matematikai ismeretek, az olvasás vagy az írás elsajátítása. **A DK szerint ezért szükséges lenne 2022-ig a digitális alapkészségekkel rendelkező állampolgárok arányát a 2015-ös 54%-ról 90%-ra emelni, 2025-re megszünteti a digitális írástudatlanságot Magyarországon** (amely a digitális eszközök legalább ECDL-szintű használatának megteremtését jelenti).

Ehhez szükséges a pedagógusok megfelelő képzése, digitális kompetenciájuk megfelelő szintre emelése. Ugyanakkor fontos a közoktatásban az infokommunikációs oktatás teljes újragondolása: mivel a digitális eszközök és szolgáltatások minden napjainkat, illetve a gazdaság minden szegmensét meghatározzák, hosszútávon elérendő cél, hogy a számítástechnikát, az infokommunikációs alapismereteket ne külön tantárgyként oktassák, hanem minden tantárgy digitális eszközök segítségével legyen elsajátítható. A DK szerint szükséges lenne a nemzeti alaptanterv módosítása is, miszerint szükséges a **tízujjas gépelés oktatásának bevezetése.**

A digitálisan írástudatlan rétegek képzésére a DK **digitális felnőttképzési programot** indítana, amely elsősorban az internet használatának elsajátítására, a munkakeresés képességének átadására törekedne. A digitális oktatás megteremtésével lehetővé válna a távoktatás rendszerének kialakítása is, amely a mintegy félmillió külföldön élő magyar számára biztosítana magas színvonalú magyar nyelvű képzést, ezzel is elősegítve hazatérésüket.

9. SENIORNET KEZDEMÉNYEZÉS

A DK elindítaná a **SeniorNet kezdeményezést**, amelynek kiemelt célja a **számítógépes ismeretterjesztés**, azon belül is főleg az internet-alkalmazások megismertetése minden **55 éves kort betöltött polgár számára.**

A kezdeményezés **állami támogatással** működne az időskorúak segítése, a teljesebb és gazdagabb életük megszervezése részeként az IT tudás átadása, illetve az információs társadalomba való befogadásuk révén. A SeniorNet alapja egy **állandóan fejlődő weboldal** és ahhoz kapcsolódó **virtuális közösség**, valamint az 55 éves kort betöltők **SeniorNet klubhálózata**, ahol az idősek nem csak online, de fizikailag is találkoznak és információkat cserélhetnek.

10. E-KULTÚRA

Kulturális örökségünk digitalizálását a DK kiemelten fontos feladatnak, társadalmi érdeknek tartja. Alapvető társadalmi érdek, hogy a polgárok jobban hozzáférhessenek kulturális javainkhoz, megőrizhessük azokat a következő generációk számára.

A DK nagyszabású állami digitalizáló programot indítana, amely az arra érdemes könyvtári, levéltári, kulturális és művészeti gyűjtemények feltérképezésével kezdődik. A DK szerint **2022-re a teljes magyar adatkincs 50%-át digitalizálni kellene, 2030-ra pedig azt a célt kel-**

²Az alapszintű chromebook fogyasztói ára 80 ezer forint körül alakul 2015-ben.

lene kitűzni, hogy minden arra érdemesnek ítélt kulturális alkotás elérhető legyen a nemzeti e-könyvtárban a jelenleg is működő Magyar Elektronikus Könyvtár tapasztalataira építve. Az e-kultúra nem csak fontos társadalmi érdek, de jelentős munkahelyteremtővé is válhatna.

11. MAGYAR TECHNOLÓGIAI INTÉZET, SIMONYI KÁROLY-PROGRAM

2020-ra az Európai Bizottság becslései szerint több mint 800 000 betöltetlen programozói álláshely lesz Európában. Az 500 milliós Európában a 10 milliós magyarság ebből létszámarányosan 16 ezret tölthetne be, ám megfelelő felkészüléssel ennek többszörösét is magyar szakemberek tölthetnék be. A DK az elmúlt időszak legsikeresebb programozójáról, a Microsoft korábbi fejlesztőjéről, **Simonyi Károlyról elnevezett programot indítana a jövő infokommunikációs szakembereinek képzése érdekében.**

A DK a program keretében **létrehozná a Magyar Technológiai Intézetet (MTI)**, amely a legjobb nemzetközi gyakorlatokra építve, a magyar kutatói kapacitást kihasználva meghatározó szerepet töltené be az infokommunikációs kutatások, fejlesztések terén. A felsőoktatási intézményekre alapozott kutatási kapacitásnak hálózatos formában kell felépülnie, miszerint a hálózat alappilléreit a mérnök- illetve természettudományi képezéssel rendelkező egyetemek, főiskolák alkotnák. Az MTI nemzetközi és hazai kutatási projektek lefolytatása mellett magántőke bevonásával a kutatási eredmények gyakorlatba való átültetésére, piacképes ötletek megvalósítására koncentrálna. Az MTI létrehozása hozzájárulna az elmúlt években tapasztalható agyelszívási folyamat megállításához, a magyar kutatói kapacitás megtartásához.

Az intézet megalapításával a digitális felsőoktatási intézmények, valamint a digitális piac vezető vállalatának szoros együttműködésével a jövő infokommunikációs szakembereit nevelhetnénk ki, a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően. **A digitális szakemberképzés nagyban hozzájárulna a hazai digitális átálláshoz, a magyarországi infokommunikációs ágazat erősödéséhez.**

C. DIGITÁLIS TELEPÜLÉS

12. E-VÁROS, E-FALU

A 21. században a városfejlesztés és a városüzemeltetés egyre inkább csak korszerű, az eddiginél hatékonyabb eszközökkel valósítható meg. A városok életébe egyre nagyobb mértékben beépülő infokommunikációs megoldások hatékonyan és alacsonyabb költségek mellett járulnak hozzá ahhoz, hogy a lakosság életminősége érezhetően javuljon, a közösség jóléte pedig rohamosan növekedjen. A korszerű infokommunikációs technológiák és szolgáltatások alapjaiban segíthetik egy város életének megszervezését a közszolgáltatásoktól kezdve a városi közlekedésen, az egészségügyön, az oktatáson és a kereskedelmen át egészen a helyi, önszerveződő közösségek támogatásáig. Az e-város koncepcióval a város adminisztrációs és üzemeltetési költsége jelentősen csökkenthető, a városlakók életszínvonala növelhető. Az önkormányzat új, interaktív kommunikációs csatornákat építhet ki a lakossággal való kapcsolattartásra, amelyek lehetőséget adnak a gyors és költséghatékony tájékoztatásra vagy éppen a lakossági bejelentések gyors kezelésére.

Az intelligens megoldásokkal növelhető a város energiahatékonysága például az intelligens közvilágítás bevezetésével vagy a közintézményekbe, önkormányzatokba okos mérők telepítésével. Az intelligens energia szabályzóval a háztartási okos mérőkhöz hasonlóan optimalizálható a település által üzemeltett intézményekben a felhasznált energia, víz és gáz, ezáltal csökkennek a rezsiköltségek. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a például a közvilágítás optimalizálásával (pl. az intelligens mérők által meghatározott kevésbé for-

galmas éjszakai órákban a fény intenzitásának csökkentésével vagy készenléti üzemmódba kapcsolásával) a villamos energia fogyasztása akár 30%-kal is csökkenthető egyes települések önkormányzatai számára a szolgáltatás minőségének romlása nélkül. **A DK szerint 2022-ig teljesíthető cél, hogy mind a 346 magyarországi város közvilágítását modernizáljuk**, intelligens megoldásokkal lássuk el, amelynek következtében a **városok, önkormányzatok rezi költsége akár harmadával is csökkenhetne.**

Intelligens tömegközlekedési rendszerekkel, okos közösségi kártyarendszerrel, az elektronikus jegy-, bérlet-, valamint utas tájékoztatási rendszerekkel nemcsak a közösségi közlekedés színvonala és az utasok elégedettsége növelhető. Az intelligens tömegközlekedés magába foglalja az útvonalak egyszerűbb tervezését, elektronikus menetjegyeket és chip-kártyákat, használatarányos díjfizetést. Az intelligens tömegközlekedés része a buszok, trolibuszok, villamosok részére biztosított automatikus „zöld rendszer” (a jármű a közlekedési lámpához közeledve automatikusan zöld jelzést kap) vagy minden tömegközlekedési eszközön a wifi elérhetőség megteremtése. **A DK szerint fontos lenne megkezdeni a tömegközlekedési eszközök ellátását wifi-vel, 2022-ig a tömegközlekedési eszközök legalább felén szükséges lenne lehetővé tenni az ingyenes wifi hozzáférést.**

Az e-település fontos eleme a magyarországi települések biztonságának növelése. A közintézményekbe és önkormányzati épületekbe történő biztonságos be- és onnan kiléptetésre kiválóan alkalmas a közösségi kártyarendszer, amely akár szélesebb felhasználási körben is jól alkalmazható. Az intelligens megoldásokkal biztonságban tudhatjuk gyermekeinket: például csak az iskolai (rádió frekvencia alapú) belépőkártya használatával léphetnének be a diákok az oktatási intézménybe és onnan ki, ezt pedig a szülők nyomon követhetnék egy erre kifejlesztett okostelefonos alkalmazáson, vagy otthon, a számítógép előtt ülve. Az iskolai belépőkártyákkal megszüntethető az arra fel nem hatalmazott idegenek belépése az iskolákba, valamint az iskolákban található tanszerek, számítógépek stb. biztonsága is jelentősen növelhető.

A digitális város kialakításához fontos a köztéri wifi-szolgáltatás kiépítése, amely megteremti annak feltételeit, hogy bárhol, bármikor elérjük a munkánkhoz, a szórakozáshoz, tájékozódáshoz szükséges ingyenes internetkapcsolatot. A DK szerint uniós pályázatok és támogatás igénybevételeivel 2025-re vállalható, hogy **minden magyar városban ingyenes köztéri wifi hozzáférést hozunk létre.**

Ugyanakkor a nemzetgazdaság versenyképessége rendkívüli mértékben függ a vidék népességmegtartó erejétől: ma a magyar lakosság 36%-a 1700 kistelepülésen él, amely háromszorosa az európai átlagnak. Az e-falu koncepció a kistelepülések digitális felzárkóztatását, az esélyegyenlőség megteremtését tűzi célul maga elé, a wifi falu program és a digitális közmunka program elindításával. A DK szerint elérhető cél, hogy **2020-ra egyetlen olyan magyarországi település se legyen, ahol ne lenne internet elérhetőség.**

Az intelligens városok kiépítésével, az e-falu programmal megállítható a fiatalok külföldre történő elvándorlása, az ott lakók számára jó minőségű, bármikor elérhető szolgáltatásokat garantálunk, amely jó városi közérzet kialakulását eredményezi bennük.

13. NYILVÁNOS INTERNET-TERMINÁLOK

A DK mind az e-település, mind az e-falu program keretében közösségi „hotspot-ok”, nyilvános internet terminálok létrehozását javasolja, elsősorban azok számára, akiknek nincs internet hozzáférési lehetőségük, vagy nem rendelkeznek a megfelelő digitális alapkészletekkel. A terminálokra keresztül különféle digitális közszolgáltatások lennének elérhetőek, valamint online szolgáltatásokat is kínálnának a felhasználóknak. A terminál egyszerűen kezelhető felülettel kell, hogy rendelkezzen, hogy a számítógépes ismeretekkel nem ren-

delkezők is könnyen tudják használni. **A DK szerint 2020-ra vállalható, hogy egyetlen olyan magyar település se legyen, ahol nincs legalább egy nyilvános internet terminál.**

14. E-KÖZLEKEDÉS

Az infokommunikációs technológiák alkalmazása a közlekedés terén hozzájárul a közlekedési rendszerek teljesítményének és a közlekedésbiztonságnak a növeléséhez, valamint csökkenti a közlekedés okozta káros anyag kibocsátást. **A DK szerint azonnal meg kell kezdeni a közlekedés digitalizálását alapvetően három területen: (1) a közlekedési eszközök, (2) a közlekedés infrastruktúra valamint (3) a forgalomirányítási rendszerek terén.**

(1) **A közlekedési eszközökben alkalmazott digitális rendszerek hatékonyabbá teszik a közlekedést, segítik a jármű vezetőjét úticéljának gyorsabb és biztonságosabb elérésében.** A közlekedési eszközök digitális felvértezése történhet például olyan infokommunikációs rendszerek telepítésével a gépjárművekbe, amelyek segítségével parkolóházba behajtva a központi számítógép részben átveszi az gépjármű irányítását, majd elnavigálja az autót a legközelebbi szabad parkolóhelyre. További intelligens módszerekkel csökkenthető a közlekedési eszközök fogyasztása (a gépjármű például előre érzékeli, ha piros lámpa közeledik, vagy torlódás esetén rögtön alternatív útvonalat kínál fel), növelhető a közúti közlekedés biztonsága (automatikus gyalogos, kerékpáros figyelő, sáv- és távolságtartás, éjjel látó kamerák stb.), valamint könnyebbé válik a gépjármű karbantartása (például olyan rendszerekkel, amelyek meghibásodás esetén jelzik a márkakereskedésnél, hogy mely alkatrésze van szükség, majd ezt követően a gépjármű tulajdonosának csak a karbantartás időpontját kell leegyeztetnie az adott szerelőműhellyel).

(2) **A közlekedési infrastruktúra digitalizálása lehetővé teszi, hogy a közlekedésben résztvevők valós idejű információt kapjanak a közlekedési viszonyokról, például a forgalomról, vagy az esetleges balesetekről. Az infokommunikációs technológiák alkalmazásával lehetővé tehetjük a közúthálózat optimális kihasználtságát, csökkenhetjük a városokra jellemző gépjárműforgalom torlódását, illetve a környezeti terhelést. Ehhez szükséges a korlátlan adatátvitelt lehetővé tevő optikai hálózat a közutak mentén. A DK ezt a 100% szélessávú internet lefedettség, valamint a települések optikai összekapcsolásának elérése során kívánja megvalósítani.** Az intelligens infrastruktúra kialakításának másik fő célja a **használat alapú, elektronikus útdíj fizetési rendszer** kialakítása. Az intelligens közlekedési rendszerek kiépítése alapjául szolgálna az új útdíj rendszer bevezetésének. A beszedett **útdíjakkól e-közlekedési alapot hoznánk létre**, amelyből finanszírozható a közlekedési infrastruktúra, valamint a forgalomirányítás korszerűsítése. A közlekedési infrastruktúra digitalizálása magában foglalja továbbá az interaktív közlekedési táblák telepítését, a gépjármű-lopás azonnali észlelésre alkalmas megfigyelési rendszer telepítését, a közutak mentén épített optikai hálózatból az adatátvitelt a gépjármű fedélzeti számítógépébe, amely hosszútávon lehetővé teszi a sofőr nélküli gépjárművek rendszeresítését is. **A DK szerint 2022-re vállalható olyan forgalomirányítási rendszer kialakítása, amely a tömegközlekedési eszközöknek automatikus elsőbbséget biztosít a közúti közlekedés során.**

(3) **A közlekedési lámpákat már jelenleg is összehangolják a forgalmi helyzetekkel, ez azonban az infokommunikációs technológia alkalmazása nélkül jelentős késedelemmel történik. Intelligens közlekedési lámpákkal valós idejű információt kaphatna a forgalomirányítás a településeken kialakuló közlekedési dugókról, amely lehetővé tenné az intelligens forgalomirányítást, a torlódások elkerülését, a gépjármű tulajdonosok üzemanyag fogyasztásának csökkentését,** végső soron pedig megszüntetné az órákig tartó, hosszú várakozást, javítva ezzel az állampolgárok életminőségét. Az intelligens forgalomirányítási módszerek közé tartozik például az intelligens forgalomfigyeléssel a jelzőlámpák intelligens működé-

se: az eltöltött várakozási idő a forgalom mértékével arányosan növekszik vagy csökken (a forgalmasabb útszakasz részére automatikusan növekszik a zöld jelzés időtartama). Ehhez szükséges a közlekedési rendszerek integrált IT háttérének megteremtése, a szigetes forgalomirányítási megoldások megszüntetése.

A DK szerint az intelligens forgalomirányítási rendszerek telepítésével a közúti balesetek száma akár 15%-kal csökkenthető, valamint legalább 10%-kal javítható a közlekedés hatékonysága (üzemanyag-felhasználás, káros anyag-kibocsátás). A DK ezt a célt szem előtt tartva kívánja átalakítani a közlekedést az elérhető infokommunikációs eszközök kihasználásával.

15. „DIGIVÁROS”, „DIGIFALU” KÍSÉRLETI PROJEKT

A DK létrehozna a **Digiváros”, vagy „digifalu” kísérleti projektet, amelynek keretében egy magyarországi település három éves időtávlaton belül teljes digitális átállást hajtana végre.** A település kiválasztása az állam által kiírt pályázat útján történne.

A kísérleti projekt keretében először helyi szinten próbáljuk ki a digitális átállás gyakorlatba való átültetését. A győztes település sikeres digitális átalakítása példaként szolgálna Magyarország többi része előtt, a pályázat sikeres megvalósítása lökést adna az e-Magyarország létrehozásához.

D. DIGITÁLIS GAZDASÁG

A digitális térnyeréssel a vállalat mérete nem meghatározó többé, a földrajzi korlátok eltűnnek, illetve a többnyelvű honlapok segítségével a nyelvi akadályok is lebonthatóak. A DK célja, hogy az elektronikus gazdaság fejlesztésével, a kutatási, fejlesztési és innovációs kapacitás erősítésével növeljük a magyar gazdaság versenyképességét, valamint a magyar vállalkozások export potenciálját. A DK szerint ösztönözni kell, hogy egyre több hazai kkv jelenjen meg az interneten, valamely közösségi oldalon vagy önálló honlappal.

16. TÁVMUNKA PROGRAM

A minden háztartásban elérhető szélessávú internet bárki számára lehetővé teszi távmunka végzését vagy akár munkalehetőségek, új munkahely keresését. A DK támogatja a távmunka terjesztését különös tekintettel a hátránnyal indulók, kistelepüléseken vagy fogyatékkal élők, kisgyerekes anyák esélyeinek növelésére.

A DK a sebezhető rétegek munkába állításának érdekében megfelelő **adókedvezményekkel támogatná a távmunkahelyek létesítését.** Az adókedvezményekben olyan vállalkozások részesülhetnek, amelyek hátrányból induló munkavállalókat alkalmaznak távmunkában. A távmunka program jelentősen növelheti a magyarországi foglalkoztatást különösen a sérülékenyebb társadalmi rétegekben, nagyobb hatékonyságot eredményez a vállalatok életében, az állampolgárok életminőségét pedig jelentősen javíthatja (a munkába járás megspórolásával a munkaidő akár egytizede felszabadítható).

17. A MAGYAR VÁLLALKOZÁSOK INTERNETES JELENLÉTÉNEK ERŐSÍTÉSE

A magyar vállalkozások nem tudják kihasználni a digitális világ, az európai digitális egységes piac nyújtotta előnyöket, amennyiben az adott cégnek nincs internet elérése, internetes jelenléte, nem használják az elektronikus számlázás, valamint az e-fizetés lehetőségeit. Magyarországon arányaiban nagyon kevés vállalkozás él ilyen technológiákkal. A vállalkozásoknak csak 16%-a él az elektronikus információcserét biztosító technológiák lehetőségeivel, 5%-a használ felhőalapú szolgáltatásokat és 8,9%-a van jelen a közösségi médiában, ami az egyik legalacsonyabb arány az EU-ban. A magyar vállalkozások szintén az uniós se-

reghajtók közé tartoznak az online kereskedelmet illetően is, a 10 főnél többet foglalkoztató cégek csupán 9,8%-a ajánlja online termékét vagy szolgáltatását.

A DK célja, hogy minden olyan kis- és középvállalkozás, amely termékeit vagy szolgáltatásait digitálisan is terjeszteni, erre lehetőséget kapjon. **A DK államilag támogatná a „hu” domain nevek megvásárlását. Azt is fontosnak tartjuk, hogy honlap fejlesztési támogatást kaphassanak az azt igénylők.** Ezzel jelentősen növelhetjük a magyarországi vállalkozások internetes jelenlétét, amelyek a digitális egységes piac adta lehetőségeket ki tudják használni. A DK szerint szükséges a **közösségi jellegű felhőszolgáltatások elterjesztése.**

18. AZ ELEKTRONIKUS FIZETÉS ELTERJESZTÉSE, A KÉSZPÉNZES FIZETÉS MEGSZÜNTETÉSE, AZ E-KERESKEDELEM ELŐSEGÍTÉSE, ONLINE FOGYASZTÓVÉDELEM

A magyarországi kkv-k alacsony internet használata komoly visszahúzó erő a vállalatok versenyképessége, fejlődése előtt. Ezért a vállalkozások „digitalizálása” nemzetgazdasági szinten is komoly érdek. Komoly hiányosság a magyar vállalkozásoknál az e-számlázás hiánya: míg az EU-ban minden tízedik vállalkozás adott vagy fogadott be e-számlákat 2015-ben, addig a magyar vállalatok esetében csupán 5%-os ez az arány (ez a második legrosszabb eredmény az EU-ban, csak Ciprus teljesít nálunk rosszabbul).

A DK kiemelt célja a papíralapú gazdaság felszámolása, az e-számla és az elektronikus fizetés általánossá tétele, ezért a támogatnánk a cégek e-számlázását egy alapszintű számlázási program elérhetővé tételével. A DK azt is megfontolandónak tarja, hogy az állam **adózási előnyt biztosítson azon vállalkozások számára, amelyek élnek az e-számlázás adta lehetőségekkel.**

A DK ugyanakkor ösztönözné a készpénz alapú gazdaság felszámolását. Hosszú távon **A DK kiemelt célja a készpénzhasználat visszaszorítása, az elektronikus fizetési módok elterjesztése.** A készpénz kezelése jelentős adminisztratív és pénzügyi terhet ró a vállalkozásokra: többet kell biztonsági őrökre és kamerákra költeni, a pénzváltás pedig értékes időt vesz el. Ezért a DK **középtávon engedélyezné, hogy a kereskedelmi egységeknek, illetve egyéb vállalkozásoknak ne kelljen elfogadniuk a készpénzt.** Ezzel az intézkedéssel élnékíthetjük a gazdaságot, valamint az elektronikus fizetési módokra való átállást gyorsíthatjuk vele. Így nemcsak a tranzakciós költségek lennének csökkenthetők, de a szürkegazdaságot is jelentősen vissza lehetne szorítani.

Ezzel párhuzamosan **A DK célkitűzése, hogy az e-kereskedelem jelenleg rendkívül alacsony szintjét, miszerint a kkv-k csupán tizede árusít online, legalább 50%-ra emelje középtávon.** Ezt a célt a vállalkozások internetes jelenlétének fokozásával, a vásárlók online fogyasztóvédelmének növelésével (például a fogyasztó online elállási jogának erősítése, visszatérítési garanciák törvényi szabályozása, e-vásárlók könyvének létrehozása) lehetne elérni.

19. INKUBÁCIÓS PROGRAM AZ INNOVATÍV MAGYAR KKV-NAK

A magyar szürkeállomány hagyományosan erős, a magyar vállalkozók kifejezetten kreatívak, számos piacépes ötlettel rendelkeznek. A vállalkozások fejlődése előtt azonban komoly akadály a hazai kkv-k tőkehiánya, valamint a modern vállalatirányítási ismeretekkel rendelkező szakemberek csekély száma.

A DK ezt felismerve **inkubációs programot indítana az internetalapú, digitális vállalkozások támogatására.** Az inkubátorok hálózatos módon helyezkednének el, megfelelő szakember gárdával feltöltve, akik szakmai alapon tudnák eldönteni, hogy az adott ötlet piacépes lehet-e, érdemes-e az adófizetők pénzét kockázati tőke formájában befektetni. **A kockázati tőke biztosításához új alapot állítanánk fel,** amely a cégek indításához, korai fázisban történő fejlesztéséhez vagy terjeszkedéséhez lenne igénybe vehető. Az állam által felállítandó

kockázati tőke alap állami garanciavállalással vonzana magántőkét, később meghatározandó megtérülési ráta mellett.

20. DIGITÁLIS KÖZMUNKA

A digitális átállás lehetővé teszi a foglalkoztatás bővítését, valamint az esélyegyenlőség megteremtését. **A DK digitális közmunka programot indítana,** amelynek keretében a munkanélküliség által leginkább sújtott megyékben különösebb szakképzést nem igénylő digitális munkát végezhetnének az arra jelentkezők (egyfajta összeszerelő üzemi munka). A digitális közmunkaprogram nemcsak a kulturális alkotások online elérhetőségét tenné lehetővé, de jelentősen csökkentené a munkanélküliséget a legelmaradottabb térségekben, a közmunka programot valós tartalommal töltené meg. **A digitális közmunka egy része (pl.: adatrögzítés) végezhető lenne távmunkában is,** ezzel elősegítve a fogyatékkal élők, illetve a mozgássérültek integrálását is a munkaerőpiacra.

E. DIGITÁLIS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK – HATÉKONY, OLCSÓ ÁLLAM

A fogyasztók egyre inkább a digitális tartalmak felé fordulnak, egyre kevésbé szeretnének órákat tölteni utazással, sorban állással egy könyvért, zeneszámmért vagy ügyeik elintézéséért. Ezt az igényt felismerve a DK célja az e-Magyarország programmal a kormányzat, a közigazgatás, valamint a közszolgáltatások digitális átállásának megteremtése, biztonságos informatikai háttér kialakítása, a közigazgatás folyamatainak elektronikussá tétele, illetve a nyilvános kormányzati dokumentumok, tartalmak széleskörű digitalizálása és az azokhoz való hozzáférés megteremtése. Az e-közigazgatás bevezetése a közszféra kapcsolatrendszerének teljes átalakítását és hatékony újraszervezését jelenti, a digitális eszközök és rendszerek használata segítségével. A digitális forradalom nyertesei azok, akik az új technikát nap mint nap használják. Vesztese pedig azok lesznek, akik ezeket valamilyen oknál fogva nem tudják hasznosítani. A DK mindent megtesz annak érdekében, hogy a magyar emberek a digitális forradalom nyertesei közé tartozzanak.

A „hivatal központú” ügyintézés két nagy hátránya a maximum hetente öt napon és nyolc órában való elérhetőség (40 óra), valamint az a tény, hogy személyesen kell felkeresni a hivatalt, sokszor szabadságot kell erre a célra kivenni, amelyet egész napos sorban állás követ. Ezzel szemben az elektronikus ügyintézési módok ügyfélbarátsága szembeűnő: a hét 7 napján és napi 24 órás nyitva tartás mellett intézhetőek a közügyek. **A digitális közszolgáltatások rendszeresítése a következő előnyökkel bír az állampolgárok számára:**

- gyorsabban igénybe vehető szolgáltatások (időmegtakarítás),
- az információk jobb kezelhetősége (kényelem, időmegtakarítás),
- az önkiszolgálás lehetősége (kényelem, időmegtakarítás),
- jobb információellátás (a tájékozottság és a tudatosság növelése),
- hatékonyabb kommunikáció, különös tekintettel az elszigetelt közösségekre (kényelem, időmegtakarítás).

A digitális közszolgáltatások széleskörű használatának feltétele a szisztematikus informatikai háttér, a felhőalapú modern adatkezelés használata. A digitális közszolgáltatások elterjesztése a hatékony és olcsó állam megteremtésének előfeltétele, ami hozzájárul a lakosság és a vállalkozások bürokratikus terheinek csökkentéséhez. A DK álláspontja szerint **a közigazgatásban 2020-ra meg kell teremteni a digitális szolgáltatások elsődlegességét a papíralapú közszolgáltatásokkal szemben, valamint általánossá kell tenni a „csak egyszer” elvet a közhivatalokban.** Ezek szerint a közigazgatási hatósági eljárásokban a hatóságok közötti kapcsolattartást teljes körűen és kizárólagosan elektronikus úton – azon esetek kivételével, amikor a kapcsolattartás más módon hatékonyabban valósítható meg – sürgősen

meg kell valósítani. **A DK programja azt célozza, hogy bárhol, bármikor, sorban állás, valamint szabadnap kivétele nélkül lehessen ügyeket intézni az egyablakos digitális közigazgatásban.** A DK szerint a digitális ügyintézés általánossá kell tenni, míg a papíralapú közigazgatás, ügyintézés legyen csak választható opció. Mivel a magyar állampolgárok majdnem fele nem rendelkezik a szükséges digitális alapkészségekkel a DK biztosítaná a személyes, vagy telefonos ügyintézés lehetőségét is.

A digitális állam növeli a magyar emberek életszínvonalát, a munkavállalók termelékenységét, szorosabb kapcsolatot épít ki az állam és állampolgár között. A digitális közszolgáltatások elterjesztésével a vállalkozások válláról bürokratikus terheket veszünk le, növeljük versenyképességüket, termelékenységüket. **A DK megtiltana a papír használatát kormányuléseken, 2020-ra pedig teljesen papírmentes központi közigazgatást teremtené.** Ezekhez a célokhoz a következők végrehajtására van szükség:

21. E-KÁRTYA, E-ALÁÍRÁS

A DK olyan e-kártya bevezetését kívánja elérni, amely ellátja az elektronikus aláírás funkcióját is. Az e-kártya minden állampolgárnak járna, kiváltaná a korábbi ágazati azonosító iratokat. 12 év alatti gyermek esetében fényképes, 12 év felett pedig fényképet és biometrikus azonosítót egyaránt tartalmazó e-kártya kerülne bevezetésre.

Második lépésben **2022-ig fokozatosan megteremtenék annak lehetőségét** – először a központi kormányzati szerveknél, hatóságoknál és kormányhivataloknál, valamint később pedig a helyi önkormányzati szerveknél és hatóságoknál is -, hogy a **házasságkötés kivételével minden hivatali aktus elektronikus úton intézhető legyen az e-kártya segítségével.**

22. EGYABLAKOS E-ÜGYINTÉZÉS, ADATVÉDELMI GARANCIÁK

A DK feltétel nélkül egyablakossá tenné az ügyintézését. A DK **kötelezően bevezetné a „csak egyszer” elvet:** egyetlen hivatal vagy ügyintéző se kérhessen az ügyféltől olyan igazolást, ami egy másik hivatalban vagy másik ügyintézőtől beszerezhető. A szükséges adatot úgy kérné le az ügyintéző, hogy az ügyfél egy csak általa ismert kód segítségével, csakis ehhez az adatahoz és csakis erre az egy alkalomra biztosít hozzáférést. A „csak egyszer” elv nem egyezik meg a ma is használatos közigazgatási gyakorlattal miszerint az adott hatóság hagyományos úton kérvényezi a másik hatóságtól a szükséges igazolást vagy dokumentumot, amely hetekig is letarthat. A csak egyszer elv automatikusan érvényesülne az új közigazgatásban: minden az adott ügyintézéséhez szükséges igazolás hozzáférésehez felhatalmazást ad az állampolgár, ami azt jelenti, hogy az ügyintéző automatikusan megkapja szigorúan csak azokat az adatokat, amelyre az állampolgár felhatalmazta.

Ugyanakkor a DK kiemelt célja, **ha a digitális közigazgatást használó állampolgár adatai (pl.: lakcíme, családi állapota) megváltoznak, azt csak egy hivatalnál kelljen bejelentenie.** A felhasználó felhatalmazása alapján minden más közigazgatási szerv átvezetné az egyik hivatalnál jelentett adatmódosítást, ezzel is jóval egyszerűbbé téve az állami bürokráciát.

Az e-Magyarország program egyik kulcseleme a különböző nyilvántartások, adatkezelést folytató hatóságok közötti együttműködés, **az adatok jobb összekapcsoltsága.** Ennek alapja egy olyan együttműködő informatikai rendszer kialakítása, amely lehetővé teszi – jogszabályban rögzített módon és esetekben – a különböző nyilvántartásokban tárolt adatokhoz elektronikus formában történő hozzáférést. A különböző állami nyilvántartások összekapcsolása jelentős aggyályokat ébreszt az állampolgárok körében. A rendszerváltást követően a személyi szám körüli viharok, az ágazati azonosítók bevezetése pontosan azt a cél szolgálta, hogy a különböző célú adatkérések a legkevésbé se legyenek összekapcsolhatóak. Ez garantálta, hogy az állam információs túlsúlya az állampolgár felett ne váljon nyomasztóvá.

Másfelől a rendszerváltás óta eltelt két és fél évtized, **a technológiai fejlődés, valamint az e-Magyarország program megvalósítása más szemléletet követel. A DK szerint ezzel párhuzamosan megnyugtatóan kell rendezni az e-közigazgatás létrehozása során felmerülő adatvédelmi problémát.**

A DK szerint új közigazgatási törvényben kell meghatározni az adatoknak azt a csoportját, amihez az egyes állami szervek hozzáférhetnek, és azt a betekintési szintet, amelyen mélységig az egyes adatokat megismerhetik. Annak garantálására pedig, hogy a rendszer csakugyan e feltételeket betartva működik, a DK olyan ellenőrző szervet (**Társadalmi Ellenőrző Testület, TET**) állítana fel, amely az adatvédelmi ombudsman (akinek hivatalát a DK helyreállítja) irányításával jár el, és amelyben helyet kapnának a szakma, valamint az adatvédelmi és jogvédő civil szervezetek (pl.: Társaság a Szabadságjogokért, Helsinki Bizottság, Transparency International) képviselői is.

A DK által elfogadandó új közigazgatási törvény kétféle esetet ismerne el, amelyben egy közigazgatási szervnek, hatóságnak vagy szolgáltatónak olyan adat megismerésére is szüksége lehet, amihez a törvény számára nem biztosít automatikus hozzáférést. Az egyik ilyen, amikor az ügyfél által kért intézkedéshez, igénybe venni kívánt szolgáltatáshoz van szükség valamilyen adataira. Ennek megoldására szolgál az e-kártyához tartozó, csak az ügyfél által ismert kód (PIN kód), amelynek segítségével a felhasználó maga engedélyezhetné valamely szervnek egy kívánt adat egyszerű, szigorúan célhoz kötött megismerését.

A másik ilyen eset, amikor valamilyen ellenőrzéshez, vizsgálathoz vagy nyomozáshoz van szükség egy szervnek olyan adat megismerésére, amelyhez számára a törvény nem biztosít hozzáférést – ezt nyilván nem lehet a célszemély önkéntes hozzájárulásához kötni. Erre az esetre a DK által elfogadandó új közigazgatási törvény a következő megoldást nyújtana: az ilyen adat-összekapcsolás csak az adott szerv kérelmére kiadott, egyszerű és szigorúan célhoz kötött bírói, ügyészi, rendőrségi szerv vagy egyéb sarkalatos törvényben meghatározott szerv engedélye birtokában legyen lehetséges, az adat érzékenységtől függően. A DK szerint nem engedhető meg, hogy az adatvédelem csupán egy kormányrendelet függvényé valljon, ezért **az adatbázisok összekapcsolhatóságát kétharmados törvényben kellene részletesen rögzíteni.**

A fenti garanciák elegendőek az adatvédelem szigorú szempontjainak érvényesítéséhez, az adatokkal való visszaélések elkerüléséhez, valamint ezzel párhuzamosan lehetővé válik a közigazgatás modernizációja, a szolgáltató állam megteremtése is.

23. E-MAGYARORSZÁG PLATFORM

Az ügyfélkapu alapjaira építve a DK **új digitális közigazgatási online platformot indítana e-Magyarország néven.** A DK szerint a digitális szolgáltatásnyújtás elsődlegességének kell áthatnia minden magyar hatóság és minisztérium munkáját, amelyet az e-Magyarország platform biztosítana. Minden digitális közszolgáltatás egy platformon, az e-Magyarország honlapon lenne elérhető, amellyel párhuzamosan a DK figyelemfelhívó kampányt indítana a digitális közszolgáltatások népszerűsítésére. Az e-Magyarország **honlapja és okostelefonos alkalmazása az e-kártyával, valamint a kártyához biztosított kártyaolvasóval lenne elérhető.** Az e-kártyához az első kártyaolvasó ingyenesen járna, minden további kártyaolvasó maximum 1000 forintos költségen lenne beszerezhető a legtöbb boltban. **Első lépésben az olyan digitális közszolgáltatásokat, amelyek több mint 10 ezer „tranzakciót” bonyolítanak le évente, átterveznék, felhasználó-baráttá tennék.** A DK digitális segítséget adna a magyar lakosság negyedének, akik még sosem használtak internetet. Számukra továbbra is lenne lehetőség az ügyeik offline intézésére. A DK egyik központi célja, hogy lehetővé tegye, hogy az állammal vagy a hatóságokkal kapcsolatos bármilyen közigazgatási ügy elektro-

nikusan legyen intézhető. Az e-Magyarország platform használatának, valamint a digitális közszolgáltatások terjesztésének ösztönzésére a DK **illeték-kedvezményt biztosítana azoknak, akik közigazgatási ügyeiket digitálisan intézik.**

24. E-DEMOKRÁCIA: E-SZAVAZÁS, E-NÉPSZAVAZÁS, E-KONZULTÁCIÓ

A 21. század magyar állampolgára már nem elégszik meg azzal, hogy demokratikus jogait négyévente egyszer gyakorolhatja parlamenti, önkormányzati vagy európai parlamenti választásokon. Az infokommunikációs eszközök lehetővé teszik a demokratikus közösségi részvétel ösztönzését, az állampolgárok véleményének kikérését a kormányzás közben is.

A DK ezt az igényt felismerve észt mintára megteremtené az e-szavazás lehetőségét. A DK első lépésként az országos népszavazások, online petíciók esetében próbálná ki az e-szavazás lehetőségét, amelyet szintén az e-Magyarország portálon, az e-kártyával lehet majd megtenni. A népszavazások elektronikus lebonyolításának sikerére építve a **DK lehetővé tenné az e-szavazást a parlamenti, önkormányzati és európai parlamenti választásokon is.** Az így rendezett választások növelhetik a részvételi arányt, valamint jóval alacsonyabb költségek mellett bonyolíthatóak le.

A **DK törvényben létrehozna a társadalmi egyeztetés online platformját (SzASz= Számít A Szavam)**, ahol civil szervezetek, állampolgárok véleményezhetik a törvényjavaslatokat, véleményt mondhatnak az önkormányzatok döntéséről, javaslatokat tehetnek.

Ezzel párhuzamosan a DK lehetővé tenné, hogy **az e-Magyarország platformon keresztül valódi konzultációt folytathasson a kormány a magyar állampolgárokkal.** A DK létrehozna az e-konzultáció intézményét, amelynek során a magyar állampolgárok véleményt mondhatnak az ország jövőjét befolyásoló stratégiai döntésekről, fontos szakpolitikai kérdésekről.

25. E-EGÉSZSÉGÜGY

Mivel az egészségügyre az állam 2020-ra a magyar GDP 12%-át fogja költeni az egészségügyi ellátás rendszerének optimalizálása, hatékonyságának növelése első számú feladat. Az e-egészségügy megteremtésével nem szűkítjük az ellátást, hanem éppen ellenkezőleg: az orvosi ellátást a háztartásokra is kiterjesztjük.

Az e-Magyarország egyik központi eleme az egészségügy digitális átszervezése, a betegellátás költséghatékonyságának, minőségének javítása. Ehhez alapfeltétel az **elektronikus beteg adatok** (Electronic Health Record) rendszerének kidolgozása (kórházak, egészségügyi intézmények közötti kapcsolattartás, átjárhatóság megteremtése), az **e-recept rendszer** kiterjesztése, az orvosok és **az egészségügyi intézmények közötti betegadatok elektronikus megosztása**, valamint a **betegirányítási rendszer modernizálása.**

Az elektronikus beteg-adatbázis megteremtéséhez szükséges a már meglévő egészségügyi adatnyilvántartások összekapcsolása, a **betegadatok, a beteg kórképének digitális tárolása**, ezen adatok lekérésének lehetősége, valamint digitális beteg kórkép elemzésének lehetősége. Ezzel csak egy karnyújtásnyira kerül a **táv-betegellátás** (táv-konzultáció), hiszen a háziorvos a beteg alapos megvizsgálása nélkül tudja tovább utalni az állampolgárt a megfelelő szakellátásra. A továbbiakban így az **idős emberek távfelügyelete** is megteremthető. **A DK szerint haladék nélkül ki kell alakítani a elektronikus beteg adatok rendszerét, illetve középtávon az e-receptek jelenlegi 2,2%-os arányát legalább 50%-ra kell emelni. A DK elképzelése szerint hatékonyan működtethető az idősek távfelügyelete, valamint a minden beteg számára elérhető távkonzultáció.**

Az egészségügyi ellátás során alapesetben az elektronikus betegadatok közül csak a beteg alapadatai lennének elérhetőek, a **többi érzékenyebb betegadat csak a beteg felha-**

talmazása alapján lenne hozzáférhető. A beteg adataihoz való hozzáférési szinteket (pl.: életveszély esetén) szintén az adatvédelmet szabályozó sarkalatos törvény határozza meg.

Az e-egészségügyi rendszer hatékony kialakításával csökkenhetjük a felesleges orvos-beteg találkozások számát, növelhetjük az ellátás biztonságát, mivel minden információ a betegről egy helyen digitálisan áll rendelkezésre. A DK az egészségügy radikális javításába, teljes digitális átszervezésébe kezdene a magyar emberek ellátásnak javítása érdekében.

26. E-KÖZBESZERZÉS

A közbeszerzések jelenlegi magyarországi eljárása lehetetlenné teszi a kisebb vállalkozások sikeres pályázását 25 millió forint feletti közbeszerzésekre, mivel aránytalan bürokratikus terhet ró a vállalkozásokra. Az e-közbeszerzése elindításával **a DK teljes mértékben digitalizálna a közbeszerzés folyamatát.** A közbeszerzést lebonyolító hivatal, állami vállalat **csak olyan igazolást, hivatalos dokumentumokat kérhet a pályázóktól** (pl.: nullás adóigazolás, erkölcsi bizonyítvány stb.), **amelyet a pályázó elektronikus úton be tud szerezni.**

Az e-közbeszerzés során a DK megteremtené annak lehetőségét, hogy ne **legyen szükség a pályázati anyagok papír alapú benyújtására, a pályázati anyag minden egyes oldalának kézi aláírással történő ellenjegyzésére.** A közbeszerzési eljárás digitalizálása során a DK megteremtené annak lehetőségét, hogy az **e-Magyarország portálon keresztül az e-kártya és az e-aláírás használatával lehessen hitelesíteni egy pályázati anyagot.** Az e-közbeszerzés általánossá tétele megnövelné az állami kiadások átláthatóságát.

27. DIGITÁLIS OPERATÍV PROGRAM

A kormányzati struktúrának tükröznie kell a fenti ambiciózus terveket, amely szerint a digitális átállás kiemelt szakpolitikai program.

A közberuházások 95%-a uniós forrásokból valósul meg ma Magyarországon. A DK szerint az uniós források felhasználásának átcsoportosítására van szükség. A 2014-2020-as időszak fennmaradó részében, valamint a 2020-2026 közötti uniós többéves költségvetésben **külön forrásokat szentelnénk a digitális átállásra egy Digitális Operatív Program keretében.** Csak egy önálló Digitális OP keretében biztosíthatóak a megfelelő források Magyarország digitális átállásának megteremtéséhez.

28. A DIGITÁLIS ÁTÁLLÁSÉRT FELELŐS STRUKTÚRA A KORMÁNYZATON BELÜL

A digitális átállás, az E-Magyarország program megvalósításának központi helye miatt az ambiciózus program végrehajtásáért **a miniszterelnökségen kialakítandó digitális államtitkárság** lenne felelős. A miniszterelnökség civil szervezetekkel, valamint az ipar képviselőivel konzultálva indítaná el a digitális átállást az adatvédelmi szabályok szem előtt tartásával.

Mivel az e-Magyarország program a kormányzás minden területére kiterjedne, ennek megfelelő kormányzati struktúrára lenne szükség. **Minden tárca digitális átállásért felelős vezető, miniszterelnöki biztost kapna**, akik egymással rendszeresen egyeztetve hoznák létre a hatékony, egységes, egyablakos ügyintézt lehetővé tevő e-kormányzati ügyintézt. A digitális kormánybiztosok nem a szaktárcák miniszterei, hanem az miniszterelnökség digitális átállásért felelős államtitkárának irányítása alá tartoznának majd. Ezzel biztosítjuk az egységes digitális szemléletet a kormányzaton belül, amely lehetővé teszi az e-Magyarország program hatékony végrehajtását.

Minden minisztériumot megfelelő digitális szakértelemmel rendelkező szakemberekkel töltenék fel, akik a felhasználók igényeihez tudják igazítani a digitális kormányzati szolgáltatásokat.

MELLÉKLETEK

1. SZ. MELLÉKLET: DIGITÁLIS EURÓPA – ÖSSZEKAPCSOLTSÁG ÉS HUMÁN TŐKE AZ EU TAGÁLLAMAIBAN

	Internet felhasználók (16-74 év közötti összes személy %-a)	Digitális alap- készségek (in- ternethasználat, számítógépes alapkészségek)	IKT-szakemberek aránya (a foglalkoztatottak %-a)	Vezetékes szélessáv ára (a legolcsóbb önálló vezetékes szélessávú internet-előfizetés ára a bruttó személyi jövede- lem százalékos arányában)
Magyarország	75% (15.)	54% (19.)	2,7% (14.)	1,5% (14.)
EU-28	75%	59%	2,80%	1,30%
Ausztria	77%	64%	2,90%	1,10%
Belgium	83%	63%	3,70%	1,20%
Bulgária	54%	34%	1,70%	1,30%
Ciprus	65%	48%	2,10%	3%
Cseh Köztársaság	76%	57%	2,90%	1,70%
Németország	82%	69%	3%	0,90%
Dánia	92%	76%	4,10%	1,10%
Észtország	82%	69%	3,20%	1,70%
Görögország	59%	45%	1,40%	1,80%
Spanyolország	71%	58%	2,50%	1,40%
Finnország	90%	79%	4,70%	1,40%
Franciaország	80%	67%	2,10%	0,98%
Horvátország	65%	39%	n.a.	3%
Írország	76%	53%	3,80%	2,20%
Olaszország	59%	47%	2,40%	1,30%
Litvánia	69%	59%	1,70%	1%
Luxembourg	93%	82%	4%	1,20%
Lettország	72%	57%	1,70%	2,20%
Málta	70%	55%	3,10%	n.a.
Hollandia	91%	75%	3,90%	0,69%
Lengyelország	63%	46%	2%	1,80%
Portugália	61%	51%	1,70%	2,80%
Románia	48%	20%	1,30%	1,80%
Szlovákia	76%	59%	2,20%	1,50%
Szlovénia	68%	56%	2,60%	1,70%
Svédország	91%	78%	4,80%	1,10%
Egyesült Királyság	89%	73%	4,20%	0,85%

2. SZ. MELLÉKLET: DIGITÁLIS EURÓPA – LEFEDETTSÉG, INTERNETHASZNÁLAT

	Vezetékes szélessáv lefedettség (a háztartá- sok %-a)	A vezetékes szélessáv igénybe- vétele (a háztartá- sok %-a)	A mobil szélessáv igénybe- vétele (100 lakosra jutó előfizetők száma)	Közösségi háló- zatok használata (16-17 év közöt- tiek %-a, akik az elmúlt 3 hónap- ban használták az internetet)	Banki tranzak- ciók (16-17 év közöttiek %-a, akik az elmúlt 3 hónapban használták az internetet)	Online vásárlás (16-17 év közöt- tiek %-a, akik az elmúlt 3 hónap- ban használták az internetet)
Magyarország	94% (21.)	68% (13.)	32 (28.)	80% (1.)	40% (22.)	42% (20.)
EU-28	97%	70%	67	58%	57%	63%
Ausztria	99%	64%	65	55%	59%	65%
Belgium	100%	81%	54	62%	72%	63%
Bulgária	93%	54%	58	71%	8,50%	28%
Ciprus	100%	68%	46	72%	35%	38%
Cseh Köztársaság	98%	76%	62	50%	58%	52%
Németország	97%	83%	64	49%	57%	80%
Dánia	99%	79%	110	69%	88%	81%
Észtország	87%	69%	97	60%	91%	57%
Görögország	100%	63%	39	64%	21%	40%
Spanyolország	97%	65%	72	67%	49%	48%
Finnország	97%	61%	130	60%	93%	73%
Franciaország	100%	74%	59	46%	69%	73%
Horvátország	97%	61%	68	59%	28%	40%
Írország	96%	62%	71	63%	60%	62%
Olaszország	99%	51%	66	58%	42%	35%
Litvánia	97%	58%	55	65%	74%	36%
Luxembourg	100%	91%	79	64%	70%	78%
Lettország	93%	63%	57	70%	75%	44%
Málta	100%	79%	57	72%	61%	63%
Hollandia	100%	n.a.	67	63%	90%	75%
Lengyelország	88%	60%	81	55%	49%	49%
Portugália	100%	53%	38	72%	39%	39%
Románia	90%	54%	43	67%	7,70%	17%
Szlovákia	85%	70%	57	63%	51%	58%
Szlovénia	89%	71%	45	58%	45%	50%
Svédország	99%	67%	110	70%	88%	80%
Egyesült Királyság	100%	82%	78	65%	62%	85%

3. SZ. MELLÉKLET: DIGITÁLIS EURÓPA – DIGITÁLIS GAZDASÁG

	Elektronikus információcsere (a vállalkozások %-a (a 10 főnél többet foglalkoztatók, a pénzügyi szektor kivételével))	e-számlázás (a vállalkozások %-a (a 10 főnél többet foglalkoztatók, a pénzügyi szektor kivételével))	felhő a vállalkozások %-a (a 10 főnél többet foglalkoztatók, a pénzügyi szektor kivételével))	online kereskedő kkv-k (a kkv-k %-a (a 10 főnél többet foglalkoztatók, a pénzügyi szektor kivételével))	e-kereskedelemből származó forgalom a kkv-k forgalmának %-a (a 10–249 főt foglalkoztatók, a pénzügyi szektor kivételével))
Magyarország	16% (26.)	5,2% (27.)	5% (23.)	9,8% (21.)	6,9% (19.)
EU-28	31%	11%	11%	15%	8,80%
Ausztria	45%	11%	6,10%	12%	7,10%
Belgium	47%	11%	14%	22%	n.a.
Bulgária	28%	8,80%	6,30%	5,50%	1,40%
Ciprus	36%	3,50%	4,90%	10%	9,70%
Cseh Köztársaság	28%	11%	8,90%	26%	18%
Németország	35%	12%	6,20%	22%	9,50%
Dánia	42%	59%	28%	26%	14%
Észtország	17%	10%	9,40%	12%	13%
Görögország	40%	n.a.	4,70%	9,10%	n.a.
Spanyolország	36%	8,80%	9,30%	16%	8,10%
Finnország	39%	n.a.	33%	14%	n.a.
Franciaország	35%	n.a.	7,50%	11%	9,40%
Horvátország	18%	10%	16%	25%	11%
Írország	23%	14%	15%	24%	37%
Olaszország	37%	5,40%	20%	5,10%	4,80%
Litvánia	30%	18%	9,70%	18%	7,40%
Luxembourg	39%	6,60%	6,90%	7%	2,90%
Lettország	9,60%	10%	4,10%	6,90%	7,60%
Málta	31%	8,80%	9,70%	16%	3,50%
Hollandia	40%	11%	23%	13%	6,50%
Lengyelország	22%	n.a.	3,50%	9,30%	n.a.
Portugália	40%	13%	8%	14%	11%
Románia	21%	7,20%	2,80%	7,30%	4,30%
Szlovákia	28%	n.a.	13%	11%	6%
Szlovénia	30%	5,80%	10%	14%	n.a.
Svédország	43%	23%	27%	24%	14%
Egyesült Királyság	12%	11%	15%	19%	8,40%

4. SZ. MELLÉKLET: DIGITÁLIS EURÓPA – DIGITÁLIS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

	e-kormányzati szolgáltatások felhasználói (elektronikus adatlapot kitöltő személyek %-a a 16-74 évesek között internetfelhasználók körében)	űrlapok automatikus kitöltése (eredmény 0 és 100 között)	teljeskörű online ügyintézés (eredmény 0 és 100 között)	beteg-adatak cseréje (a háziorvosok %-a)	e-recept (a háziorvosok %-a)
Magyarország	31% (16.)	19 (22.)	45 (28.)	12% (23.)	2,2% (25.)
EU-28	33%	45	75	36%	27%
Ausztria	36%	52	90	29%	8,10%
Belgium	42%	62	81	39%	4,90%
Bulgária	13%	19	61	8,70%	4,60%
Ciprus	28%	70	61	24%	16%
Cseh Köztársaság	14%	28	58	23%	7,80%
Németország	18%	34	75	24%	15%
Dánia	69%	77	87	92%	100%
Észtország	38%	93	94	72%	100%
Görögország	38%	7,3	48	17%	18%
Spanyolország	37%	56	91	64%	53%
Finnország	60%	81	90	67%	82%
Franciaország	52%	27	80	39%	28%
Horvátország	18%	2	54	11%	99%
Írország	56%	32	90	37%	5%
Olaszország	18%	41	78	31%	9,20%
Litvánia	43%	67	76	12%	0,45%
Luxembourg	37%	12	72	18%	11%
Lettország	25%	38	82	13%	6%
Málta	27%	87	99	18%	0%
Hollandia	61%	69	85	76%	94%
Lengyelország	21%	68	78	11%	4,40%
Portugália	43%	76	98	43%	3,10%
Románia	5,70%	6,6	51	16%	60%
Szlovákia	20%	22	46	7,40%	3,50%
Szlovénia	29%	43	72	5,40%	0,60%
Svédország	54%	75	87	56%	97%
Egyesült Királyság	37%	8,6	77	53%	21%

5. SZ. MELLÉKLET: AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG 16 PONTOS AKCIÓTERVE A DIGITÁLIS EGYSÉGES PIAC LÉTREHOZÁSÁRA

I. PILLÉR A DIGITÁLIS TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ELÉRHETŐBBÉ TÉTELE AZ EURÓPAI FOGYASZTÓK ÉS VÁLLALKOZÓK SZÁMÁRA

1. A Bizottság olyan szabályok elfogadására tesz javaslatot, amelyek **egyszerűbbé tehetik a tagállamközi elektronikus kereskedelmet** (a szerződésekre és fogyasztóvédelemre vonatkozó harmonizált uniós szabályok).
2. A Bizottság tervezi a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet felülvizsgálatát annak érdekében, hogy a **fogyasztóvédelmi szabályoknak** gyorsabban és következetesebben lehessen érvényt szerezni.
3. A Bizottság javaslatot terjeszt elő a **csomagkézbesítési szolgáltatás hatékonyabbá és megfizethetőbbé** tételére. Jelenleg az interneten értékesíteni kívánó vállalkozások 62%-a mondja azt, hogy a túl magas csomagkézbesítési költségek akadályt jelentenek.
4. A Bizottság meg kívánja szüntetni a **területi alapú** indokolatlan **tartalomkorlátozást** (geo-blocking³).
5. A Bizottság javaslatot tesz az európai **e-kereskedelmi** piacokra hátrányosan ható potenciális versenyügyi aggályok feltérképezésére (Google, Amazon).
6. A Bizottság 2015 vége előtt jogalkotási javaslatot terjeszt elő a **nemzeti szerzői jogi rendszerek közötti különbségek csökkentésére**. A cél, hogy a polgárok számára elérhetőbbé váljanak az internetes kulturális tartalmak, ami hozzájárulna a kulturális sokféleség életben tartásához és fejlesztéséhez is.
7. A Bizottság javaslatot tesz a **műholdas műsorsugárzásról és a vezetékes továbbközvetítésről szóló irányelv** felülvizsgálatára.
8. A Bizottság a javaslatot terjeszt elő a vállalkozásokra az eltérő **héa-szabályozások** miatt háruló adminisztratív terhek csökkentésére: hogy a fizikai árut más tagállamokban is értékesítők ugyanúgy profitálhassanak az egységes elektronikus nyilvántartásba vételi és fizetési mechanizmus jelentette előnyökből.

II. PILLÉR A DIGITÁLIS HÁLÓZATOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK PROSPERÁLÁSÁHOZ SZÜKSÉGES KÖRÜLMÉNYEK ÉS EGYENLŐ VERSENYFELTÉTELEK MEGTEREMTÉSE

9. A Bizottság javaslatot terjeszt elő a **távközlési szabályozás** nagyszabású átdolgozására, amely magában foglalja a hatékonyabb frekvenciakoordinációt, valamint a nemzeti szintű frekvenciaelosztás során alkalmazandó közös uniós kritériumok meghatározását; ösztönzők fejlesztését hálózatokba történő beruházásokhoz; egyenlő versenyfeltételek biztosítását minden – hagyományos és új – piaci szereplő számára; valamint egy hatékony intézményi keret kidolgozását.
10. A Bizottság felülvizsgálja továbbá **az audiovizuális médiára vonatkozó keretszabályozást** is, hogy hozzáigazítsa azt a 21. század követelményeihez. A felülvizsgá-

lat során a különböző piaci szereplőknek (televíziós műsorszolgáltatók, lekérhető audiovizuális alkotások szolgáltatói, stb.) az európai alkotások promóciójában játszott szerepére összpontosít majd.

11. A Bizottság átfogóan elemzi az **internetes platformok** (keresők, közösségi média, alkalmazás-áruházak, stb.) piaci szerepét. Az elemzés kiterjed majd a keresési eredmények és az árazási gyakorlat átláthatóságának hiányára, az összegyűjtött információ felhasználásának módjára, a platformok és az ellátási lánc további szereplői közötti kapcsolatra, továbbá a saját szolgáltatásoknak a konkurencia kárára történő reklámozására – a versenyjog által még nem kezelt szempontok vonatkozásában.
12. A Bizottság meg kívánja erősíteni a digitális szolgáltatásokba vetett bizalmat és a szolgáltatások biztonságát, különösen ami a **személyes adatok** kezelését illeti. A Bizottság az előreláthatóan 2015 végén elfogadásra kerülő új uniós szabályozásra építve felülvizsgálja **az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelvet**.
13. A Bizottság javaslatot tesz arra, hogy az internetes hálózati biztonsággal kapcsolatos technológiák és megoldások területén az EU alakítson ki partnerséget az ágazattal a **kiberbiztonságra** vonatkozóan.

III. PILLÉR AZ EURÓPAI DIGITÁLIS GAZDASÁG NÖVEKEDÉSI POTENCIÁLJÁNAK MAXIMALIZÁLÁSA

14. A Bizottság a szabad uniós adatforgalom támogatására javaslatot nyújt be **„európai szabad adatáramlási kezdeményezés”** címmel. Előfordul, hogy az új szolgáltatásokat akadályozzák az adatok tárolási helyére vagy az adathozzáférésre vonatkozó korlátozások. Az új kezdeményezés megoldást keres ezekre a korlátozásokkal kapcsolatos problémákra, és így ösztönzi majd az innovációt. A Bizottság útjára indít majd egy **európai felhő** kezdeményezést is, amely a felhőszolgáltatások tanúsításával, a felhőszolgáltató-váltással és a „kutatói felhővel” foglalkozik majd.
15. A Bizottság prioritásokat határoz meg a digitális egységes piac szempontjából kulcsfontosságú területeken alkalmazandó **szabványokkal és interoperabilitási előírásokkal** kapcsolatosan. Ilyen kulcsfontosságú területek az **e-egészségügy**, a **közlekedéstervezés** vagy az **energia** (intelligens fogyasztásmérés).
16. A Bizottság támogatja a befogadó digitális társadalmat, ahol a polgárok rendelkeznek a megfelelő digitális **készségekkel**. Az új **e-kormányzati** cselekvési terv **összeköti majd az európai vállalkozói nyilvántartásokat**, garantálja, hogy a különböző nemzeti rendszerek átjárhatóak legyenek, és biztosítja, hogy a vállalkozásoknak és a polgároknak csak egyszer kelljen közölniük adataikat a közigazgatási szervekkel. Ezzel megszűnik az a gyakorlat, hogy a kormányzati szervek többször is bekérik azokat az adatokat, amelyek már amúgy is a rendelkezésükre állnak. Ez a **„csak egyszer” elnevezésű kezdeményezés** hozzájárul a bürokrácia leépítéséhez és 2017-re körülbelül **5 milliárd euró** évi megtakarítást eredményez. A Bizottság fel kívánja gyorsítani az **e-közbeszerzésre** és az interoperabilis **e-aláírássra** történő átállást is.

Új Köztársaságért
Alapítvány